

İlk tahsil meselesi

İlk tahsil mecburidir. Cumhuriyet hükümeti, ilk tahsil çağındaki bütün çocukları meccanen okutmaya mecburdur.

İlk mekteplere devam etmesi lâzım gelen çocukların adedi bir buçuk milyon tutuyor. Halbuki, ilk mekteplerde okuyan talebe ancak 500 küsur bindir. Endişe edilecek bir nokta...

İkinci mesele:
İlk mekteplere devam eden 500 küsur bin talebe göre, bu mekteplerden her sene 150 bin talebe çıkması lâzım... Halbuki ancak 75 bin çocuk her sene ilk mektebi bitiriyor.

Netice:
Tahsil çağında bulunan bir buçuk milyon çocuktan, her sene ancak 75 bini ilk mektebi bitiriyor! Çocuklarımızın ancak üçte birini okutabiliyoruz. Okuduklarımızın da ancak altıda biri mektebi ikmal ediyor!... Facia...

İstikbal için, inkılâp için, cumhuriyet için bir facia...

Bu faciayı, Başvekil İsmet paşa fırka içtimasında - âdeti olduğu gibi - açık anlattı, memleketin en büyük derdine kudretli parmağını koydu.

Bir buçuk milyon çocuğu okutamıyoruz. Çünkü mektep yok, muallim yok, para yok... Bu hedefe varmak için, bugün mevcut 6500 ilk mektebi yirmi bine çıkarmak, on üç bin ilk mektep muallimini kırk bine arttırmak lâzımdır. Bugün için buna maddî imkân yoktur.

Fakat, mektebe devam eden 500 bin talebeden her sene 150 bin çocuğun ilk mektebi bitirmesi icap ederken niçin yalnız 75 bin çocuk çıkabiliyor?

Memleketin, her sene ilk tahsile sarfettiği 13 milyon lira ile ancak 75 bin çocuk mu okutulabilir? İsmet paşa diyor ki:

«Talebe başına çok masraf ediliyor. Hakikati olduğu gibi, cesaretle görerek müteale etmek ve memleketi bildirmek vazifemizdir. Memleketin ilk tahsile tahsis ettiği para, eksik nokta nazarından az sayılabilir. Aldığımız netice bakımından israf edilmiş sayılmalıdır.»

Bunun sebebi nedir?
Fikrimizce, ilk tahsilin bu derece verimsiz kalmasında ilk âmil, bütün maarif hayatında senelerden beri devam eden keşmekeştir. Daimî tebeddül, usullerin, programların, kitapların, muallimlerin - en çok değişikliğe sahne olan - maarif vekâletinde sık sık gelip giden vekillerle birlikte değişmesi, istikrara, devama en fazla muhtaç olan bu şubeyi altüst etmiştir.

[Devamı ikinci sahifede]
Necmeddin Sadık

Gazi Hz. nin bir arzuları

Adada yaptırılacak köşk tahsisatının şehrin ihtiyacına sarfını emrettiler

Belediye, Reiscumhur Hz. nin şehrimize teşriflerinde yaz mevsiminde ikamet buyurmaları için Büyükkadada Dilde zarif bir köşk inşa ettirmek suretile şehir halkının Büyük Münciye karşı duyduğu candan muhabbetin naçiz bir tezahürünü göstermek istemiş ve teklif ettiği 934 bütçesine bu inşaat için 75 bin lira tahsisat koymuştu.

Bütçe encümenince 100 bin liraya çıkarılan bu tahsisatın vazından haberdar olan Gazi Hz. çok mütehassis olmakla beraber, belediye bütçesinin bu dar vaziyetinde buna tahsis edilen paranın ihtiyaçlara sarfı muvafık olacağını emir buyurmuşlardır.

Umumi meclisin dünkü içtimasında belediye reisi Muhiddin bey bu arzuyu tebliğ etmiştir. Meclis Gazi Hz. nin arzularını alkışlarla karşılamış ve Muhiddin beyin teklifi üzerine 100 bin lira muhtelif şehir işlerine tahsis edilmiştir.

Tramvay şirketinde toplanan para

Operatör Emin bey de işe karıştı, belediyeye tarizlerde bulunuyor

Operatör Emin bey Belediye tramvay şirketinden alınacak para hakkında tetkikat yapmaktadır. Bu mesele bugün [Devamı ikinci sahifede]

Hipodrom bulunuyor mu? Müzeler müdürlüğüne mensup mütehassıslar nezareti altında arazi kazılıyor

Sultanahmette kazılan yerler

Belediye Sultanahmette, yeraltında bir apteshane yaptırmak için toprağı kazdırırken enkaz arasında bir duvara tesadüf edildiğini ve bu duvarın şimdiye kadar yeri tamamile bulunamayan hipodrom duvarı olduğunu anlattığını yazmıştı.

Dün müzeler müdürlüğüne men-

sup mütehassısların nezareti altında arazinin kazılmasına devam edilmiştir. Buradan büyük bir taş çıkarılmıştır. Bu taşın Osmanlılar devrine ait ve Sultanahmet camii yapılırken artan taşlardan biri olduğu anlaşılmıştır.

[Devamı 2 inci sahifede]

Roma mülakatı

Üç başvekil arasında neler görüşülüyor?

Her şeyden evvel iktisadî ve ticarî bir anlaşma yapmağa çalışılmaktadır

Romada toplanan üç başvekil: M. Dollfuss, Musolini ve Gombos

Cenevre 14 (Hususi) — Macar başvekil M. Gombos sonra Avusturya başvekil M. Dollfuss ta Romaya vâsil olmuştur. Avusturya başvekil istasyonda M. Musolini tarafından karşılanmış, iki başvekil uzun müddet görüşmüşlerdir.

Roma mülakatı burada büyük bir ehemmiyetle karşılanmaktadır. Romada merkezi Avrupada sükün temini, Almanyanın buralara doğru inmesine mani olacak tedbirler alınması görüşülmektedir. Bu hususta Fransa ve küçük itilâf devletleri de İtalya ile aynı fikirdedir. Bunun için Roma mülakatı bu devletlerin merkezlerinde de iyi karşılanmıştır.

Romada merkezi Avrupa ve Tuna devletleri arasında iktisadî bir anlaşma için esaslar aranacağı tahmin ediliyor.

Avusturya, Macaristanın kuvvetlendirilmesi, müstakil yaşayabilecek bir hale getirilmesi hususunda herhes müttefik olmakla beraber Avusturyada Habsburg hanedanının tekrar tahta oturması hususunda fikirler ayrılmaktadır. Küçük itilâf buna şiddetle aleyhtardır. Böyle bir hareketin bir harbin tohumlarını atacağı kanaatindedir.

Berlinden gelen haberlere göre Yugoslavya sefiri, Alman başvekil ile bu mesele hakkında görüşmüştür. İki devlet, Habsburg hanedanının Avusturya tahtına getirilmesine mani olmak hususunda anlaşmışlardır. Alman siyasi mahafili bu anlaşmaya çok ehemmiyet veriyor.

Neler görüşülecek?

Roma 14 (Hususi) — Buraya Avusturya ve Macar başvekillerile birlikte bir çok iktisadî mütehas-

sıslar da gelmiştir. Bunlar İtalyan mütehassıslarile birlikte çalışmaktadırlar. Mütehassıslar Avusturya, Macaristan ve İtalya arasında ticarî mübadeleyi tetkik ediyorlar. İtalya Macaristandan buğday, mısır ve kasaplık hayvanat, Avusturyadan kereste ve mabul bazı eşya alacak, buna mukabil kendisi de mamul eşya satacaktır.

Avusturya ve Macaristanın Triyeste ve Fiyoma yolile ticaretlerini kolaylaştırmak için şimendifer tarifeleri de tetkik edilecektir. Avusturyanın Çekoslovakyaaya maden satması meselesi de gözden geçirilecektir.

Avusturya ve Macar başvekillerine yapılan parlak kabul merasimi ile İtalya bu iki hükümetle arasındaki birliğin göstermek, küçük itilâf ve Almanyanı da müşterek plâna girmeğe mecbur etmek istiyor. Fransa müzakeratı iyi bir gözle takip etmektedir. Almanyanın da itilâfa yanaşmak meylî gösterdiği haber veriliyor.

Kanadada buğday istihsalı

Londra 14 — Ottavadan bildirildiğine göre Kanada hükümeti buğday istihsalini tahdide karar vermiştir.

ARSEN LÜPEN
ALTIN MÜSELLES
Devam ediyor
forma: 53
Bugün çıktı

Her elde "YEDİGÜN," var
Yedigünün geçen sayısı kapılıdır. Bu sayısı bitmeden hemen bir tane alınız. (14368)

En birinci bir hastanede kefeni yuttu...

... Çarçabuk iyi olup kalktı...

... Güzelce beslendi, canlanıp kan-

... Tam 15 inci gün hastaneden çı-

... Ne yazık ki çene ilüinden kut-

Tramvay şirketi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

olmazsa cumartesi günü şehir meclisinde konuşulacak ve bir karar verilecektir. Çünkü cumartesi günü şehir meclisinin son içtimalıdır. Tramvay şirketine hükümet arasındaki itilâfname 1926 senesinde tadil edilmiştir. Şirket yeni itilâfname ile şehirde müteaddit hatlar yapmayı kabul etmiş ve buna mukabil olarak biletlere zam yapmıştır. İşte 3 milyon lira tahmin edilen fazlalık bundan ileri gelmektedir.

Mukavelede yapılacak hatlar arasında «müstaceliyeti birinci derece olanlar» kaydıyla şu hatlar gösterilmektedir:

Şehzadebaşı - Unkapanı, Eminönü - Eyip, Fatih - Edirnekapi, Karaköy - Azapkapı, Kasımpaşa - Surp Agop, Taksim - Dolmabahçe. Bu hatların projelerinin nafta vekâleti tarafından tasdikinden itibaren azami iki sene sonra inşası lâzımdır. Gene mukavele mucibince Eminönü - Eyip hattının inşasına projenin tasdikinden bir ay sonra inşasına başlanacaktır. Halbuki şimdiye kadar yalnız Fatih - Edirnekapi hattı yapılmıştır.

İşte bundan dolayı birikmiş olan para geri isteniyor.

Söylendiğine göre tramvay şirketinde toplanan paradan bir kısmı belediye tarafından alınmıştır. Bu para Fatih - Edirnekapi caddesinin açılması için sarfedilmiştir. Alınan para bir kaç yüz bin lira kadar tahmin ediliyor.

Emin beyin beyanati

Eski şehremini operatör Emin bey tramvay meselesi hakkında bazı beyanatta bulunmuştur. Milliyet refikimiz «Emin bey tarzide bahane arıyormuş» diyerek sabık şehremininin beyanatını neşretmektedir. Emin bey hülâsatan diyor ki:

«— Dokuz sene evvel istiklak işi bitmiş, tesviyei türabiyesi yapılmış olan Fatih - Edirnekapi şosesi üzerinde tramvay şirketi inşaatı başladı. Aynı mukavele icabı olarak Unkapanı - Eyip hattının vazı esas resmini bile yaptım. Eyip ve civarı halkı davul zurnalarla âdeta şehri ayın yaptı. Halbuki ben emanetten çekildikten sonra Unkapanı meydanına biriktirilmiş olan raylar ve malzeme kaldırıldı, iş bırakıldı.

«— Gene bu mukavele mucibince Unkapanı - Şehzadebaşı hattı inşa edilecekti. Fakat bu yol üzerine isabet eden emanet erkânından birinin evi yıkılmamak için hem bu iş uyutuldu, hem de bu yolun istikamet hatları değiştirildi.»

Telefon ücreti

Belediye bir feragat mektubu bastırıyor

Telefon şirketinin abonelerine iade edeceği para ile şehir hastanelerinin ikisinde yeni pavyonlar inşası için bir çok aboneler haklarını bu hayırlı işe terkettiklerini belediyeye müracaatla bildirmeğe başlamışlardır.

Halkevi, fırka, milli bankalar ve müesseseler şirketten alacaklarını şimdiden terketmişlerdir. Diğer bir çok hususi müesseseler de müracaat etmektedirler.

Belediye bu hususta hazırladığı feragat mektubunu taba vermiştir. Cumartesi günü her tarafa dağıtılacaktır.

Bu Sabahki Telgraflar

Fransa askerlik müddetini iki seneye çıkarmak istiyor

Avam kamarasında mühim müzakere

Paris 13 (Hususi) — Kabine reisicumhur M. Lebunum reisliği altında toplanmıştır. Bu toplantıda hariciye nazırı M. Barthou beynelmilel vaziyet ve bilhassa silâhları bırakma hakkında izahat vermiştir. Nazır, İngiltere hükümetine verilecek cevabın müsvedesini de okumuştur. Cevap cuma, yahut cumartesi günü yapılacak toplantıda kararlaştırılacaktır.

Silâhları bırakma meselesinin teknik ciheti hakkında şûrayı askerî mütaleasını beyan etmiştir. Bunun için yüksek milli müdafaa meclisinin içtimaa çağırılmasından vaz geçilmiştir.

M. Barthou, kontenjan meselelerini tetkik için nazırlardan mürekkep bir komisyon teşkili hakkında bir proje de tevdi etmiştir. Notre Temps gazetesi silâhları

bırakma meselesinde Fransanın vereceği cevabın esasları hakkında bazı malumat neşrediyor. Bu gazete diyor ki:

«Büyük erkânı harbiye hizmeti askeriyenin iki, en az bir buçuk seneye çıkarılarak askerî kuvvetlerin artırılmasını istemektedir. Fransa, ağır topları ve silâhları, içinde 110 bin gönüllü bulunan askerinin kıymeti itibarile tefevvuku haiz olduğundan ayrıca tedbir ittihazına lüzum görmemektedir.

Avam kamarasında bir müzakere

Londra 14 (Hususi) — Avam kamarasının bugünkü toplantısında âzadan Morge Johns bir nutuk irat ederek Avrupa vaziyetinin umumî harpten evvelkinden daha tehlikeli bir halde olduğunu söylemiştir.

Lort Eden hükümet namına cevap vererek demiştir ki:

— Silâhları bırakma meselesi hakkında henüz müzakereye girişmek zamanı gelmemiştir. İngilterenin teklifleri hakkında üç devletten ikisi cevap vermiştir. Üçüncü devletin (Fransanın) da bir kaç güne kadar cevap vermesi bekleniyor.

Harp bittiğindenberi Fransa emniyetile meşguldür. Almanyada aynı şeyle meşgul olmakta haklıdır.

Silâhları bırakma müzakeresi akim kalırsa yalnız Avrupa berri devletlerinin değil, İngilterenin de vaziyeti tehlikeye düşecektir. Çünkü İngiltere, diğer devletlerden ziyade silâhlarını azaltmıştır.

Maamafih İngiltere bütün cevapları almadıkça endişeye düşmek doğru değildir.

Balkan misakı

Yunan meclisi hariciye encümeni misakı tasdik etti

Atina 14 — Yunan meclisi hariciye encümeni toplanarak Balkan misakını müzakereye başlamıştır. M. Eksindaris bir mazbata teklif etmiş, fakat bu mazbata kabul edilmemiştir. Hariciye encümeni bugün katı kararını vermektedir.

Ceneral Pangalos gazetecilere beyanatında Balkan misakının lehinde bulunmuştur. Yalnız tefsiri beyanata lüzum göstermektedir.

Atina 14 (A.A.) — Hariciye encümeni 9 şubatta Atinada imzalanan Balkan misakını ittifakla tasvip etmiştir.

Kim yaraladı ?

Sirkeciye şimendifer atelyesi civarında ağır yaralı biri bulundu

Evvelki gün Sirkeciye şark şimendiferleri atelyesi civarında kan içinde yerde yatmakta olan bir adam görülerek polise haber verilmiştir.

Derhal vaka yerine gelen polisler bu adamı kaldırıp muayeneye götürmüşler ve yapılan muayenede kendisinin tehlikeli surette yaralanmış olduğu görülmüştür.

Meçhul adamın, yaraları çok ağır olduğundan ve fazla kan zayı ettiğinden ifadesi alınmamış, derhal imdadı sıhhi otomobilile hastaneye götürülüp tedavi altına alınmıştır.

Üzerinde yapılan aramada cebinden çıkan kâğıttan bunun Çerkesköylü Aziz isminde birisi olduğu anlaşılmıştır. Fakat tehlikeli yaralar yüzünden bir türlü konuşamayan Azizin ne suretle yaralandığını anlamak kabil olamamıştır. Azizin başka bir yerde birisile kavga ederek yaralandığı ve kendi kendine istasyon civarına kadar gelip burada düştüğü zannediliyor. Bunun yaralandıktan sonra birisi tarafından baygın bir halde getirilip buraya bırakılmış olması da muhtemeldir.

Muhacirler

Getirecekleri eşyanın gümrük resminden muafiyeti lâyihasında değişiklik

Ankara 15 (Hususi) — Muhacirlerin beraberlerinde getirecekleri eşyanın gümrük resminden muafiyetine dair olan kanunun onuncu maddesini tadil eden bir lâyiha hazırlanmıştır.

Lâyihanın dahiliye encümeni tarafından yapılan tetkikatı bitmiştir. Lâyiha iktisat encümenine sevk edilmiştir.

Gümrük ve inhisarlar vekili Rana bey, gümrük umum müdürü, nüfus umum müdürü ve dahiliye vekili Şükrü Kaya beyin iştirakile dün öğleden sonra toplanan iktisat encümeni lâyihanın müzakeresine başlamıştır.

Bu hususta hariciye ve iktisat vekilleri de görüşülerek muhacirlerin ve mültecilerin mallarının döviz takyidatı karşısında memleketimize mümkün mertebe az zararlar gelmeleri için daha başka ne gibi tedbirler alınması lüzum geldiği kararlaştırılmıştır.

Lâyiha bu sene kanuniyet kesbedecektir. Diğer taraftan dahiliye vekâleti tarafından hazırlanan umumî iskân kanunu lâyihası da bu sene çıkarılacaktır.

Fethi bey Ankaraya gitti

Londra büyük elçiliğine tayin edilmiş olan esbak Paris büyük elçisi Fethi bey hükümetle temas etmek ve itimatnamesini almak üzere dün akşam Ankaraya gitmiştir.

Habsburg hanedanı

Avusturyaya girememeleri hakkındaki kanun kaldırıldı

Viyana 14 (Hususi) — Avusturya adliye nazırı, Habsburg hanedanı âzasının Avusturyaya girememesi ve mallarına sahip olamamaları hakkındaki kanunun kaldırıldığını bildirmiştir.

Nazır kanunun siyasi maksatla değil, adalet fikriyle kaldırıldığını söylemiştir.

Anlaştılar mı?

Sovyet Rusya ile Japonya arasında müzakereler

Harbin 14 (A.A.) — Tokyoda Japonya ve Sovyet Rusya arasında gizli olarak cereyan eden müzakerelerin neticesinde, Sovyet Rusyanın şarkî Çin şimendiferini 135 milyon yen mukabilinde Manchukuya sattığı hakkında musır şayialar dönmektedir.

Şimdiye kadar bunu teyit eden hiç bir malumat alınmamıştır. Fakat bir müddettenberi burada şimendifer işlerine müteallik olarak Japon ve Sovyet memurları arasında hüküm süren gerginlik şayanı dikkat derecede azalmıştır.

Spor işleri

Saracoğlu Şükrü beyin Ankarada bir nutku

Ankara 14 — Ankara gençler birliği klübünün yıldönümü münasebetile bir müsamereler verilmiştir. Müsamerede adliye vekili Saracoğlu Şükrü, idman ittifakı birinci reisi Aziz, ikinci reisi Hallet, mebus Reşit beyler bulunmuşlardır.

Aziz bey bir nutuk irat ederek spordan neler beklendiğini anlatmış ve Türk sporuna pek büyük yardımları dokunmuş olan Saracoğlu Şükrü beyi selâmlamağa bütün gençleri davet etmiş ve mumaleyle şiddetle alkışlanmıştır.

Bundan sonra Şükrü bey de bir nutuk irat etmiş ve bilhassa spordaki dedikodulara ve bunların fena neticelerine hücum ederek memleketi yakın bir atide bundan kurtulmuş görmek dileğini izhar etmiştir.

Teşekkür

Sevgili annemin vefatı dolayısıyla gerek bizzat cenaze merasimine iştirak eden ve gerekse telgraf, mektupla kederlerimize iştirak suretile bizi teselli etmek lütfunda bulunan muhterem dostlarımıza teşekkürlerimizin iblağına yüksek gazetenizin tavassut etmesini rica ederim.

Bilecik mebusu: Salih

İlk tahsil meselesi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Memleketin irfan hayatına temel olduğu için, bu hal, ilk tahsilde en fazla göze çarpıyor. Orta tedrisatın verimi daha iyi değildir.

Mektebe giren çocuklardan yalnız altıda birinin tahsillerini ikmal etmeleri, Başvekil paşanın acı acı söylediği gibi, çocuklara tahsili sevdirmeleri icap eden müallimlerin ve idare memurlarının iftihar edecek vaziyette olmadıklarını gösterir. Fakat, bu halin sebeplerini, kısmen de memleketin içtimal ve iktisadi vaziyetinde arıyabiliriz.

İlk mektebe giden talebenin adedi, şehirlere nisbetle, köylerde daha fazladır. Her köyde mektep olmadığı için, çocuklar uzun mesafeler aşmak mecburiyetindedir. Bilhassa, tahsil zamanı olan kışın, kesafetin fazla olmadığı yerlerde mektebe devam çok güçtür. Bundan başka, on yaşını geçmiş, biraz da okuma yazma, hesap öğrenmiş çocukları anaları, babaları hem mektepten alıp, muhite göre, çalışmaya sevk ediyorlar. Tahsil parası olsa bile, mektebe gitmenin istilzam ettiği bazı mübrem masraflar var ki, bir çok havalide pek çokları buna, tahsilin sonuna kadar dayanamıyorlar.

Bütün bu âmilleri hesaba katmak lâzımdır.

Her ne olursa olsun memleketin ve inkılâbın atisini alâkadar eden mühim bir mesele karşısındayız. Her şeyden evvel çocukları okutmak, çok miktarda çocuğu tam okutmak mecburiyetindeyiz. Vatandaşın bütün derdleri gibi bu derdini de, millet efkârı karşısında cesaretle ve salâhiyetle teşrih eden İsmet paşa, hükümeti ve Halk fırkasını hayati bir davanın kazanılması için çalışmaya davet ediyor.

Dava, başarılamıyacak kadar güç değildir. İlk tahsil meselesini cumhuriyet idaresinin ve yeni Türkiyenin temeli addettikten sonra halletmek kolaydır. Elverir ki sağlam esaslar kurulsun, ve - vekillerin şahsına değil - fırkaya, hattâ rejime mal edilecek olan bu esaslar, hiç olmazsa bir nesil boyu değişmeden tatbik edilsin.

Necmeddin Sadık

Hipodrom

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bulunan duvarın hakikaten hipodroma ait olup olmadığı ancak bir kaç gün devam edecek hafriyattan sonra anlaşılacaktır. Hipodromun burada olduğu kafî surete anlaşılırsa, tamamen meydana çıkarılması için, hafriyat hasası genişletilecektir.

Şimdilik kazılan yer Sultanahmet parkının Ayasofya cihetine tesadüf eden kısmında kaldırılmasının ve kısmen caddenin altıdır.

ELİM BİR ZIYA

Kurukahveci Hulûsi B. vefat etti

Altı aydanberi İsviçrede Park-Sanatoriumda tahtı tedavide bulunan Kurukahveci Mehmet efendi mahtumlarından Hulûsi bey lüzum görülen bir ameliyat neticesinde vefat etmiştir.

Cenazesi Erenköydeki köşklülerinden 16 Mart cuma günü saat 10 da ihtifalâtı layık ile kaldırılarak Caddebostanı iskelesinden hareketle Eminönünde Balıkhano ittisalinde Rali iskelesine yansılacaktır. Oradan Eyübe götürülecek aile kabristanına defnedilecektir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

İstanbul garı

İstanbul şehrinin müstakbel plânını tanzim için davet edilen mütehasşislar tarafından verilen ilk projelerden bazılarının İstanbul garı hakkında da bazı mütalâaları ihtiva ettiklerini gazetelerde gördük.

Arada sırada parça parça sızan bu malûmat, daha ilk dakikadan itibaren, projelerin matbuata tebliğ edilmesi münasip olacağına dair dermeyeran ettiğimiz mütalâanın isabetini gösteriyor. Filhaka, bütün İstanbul halkını alâkadar eden, İstanbulun istikbaline alâkadar olan bu meselenin herkeşe görülüp anlaşılman halledilmesi hiç te doğru olamaz.

Fikrimizin yanlış anlaşılmasını rica ederiz. Şehir plânı hakkında herkesten rey sormayı, herkesten mütalâa toplamayı tavsiye etmiyoruz. Çünkü o zaman iş çorbaya döner ve içinden çıkılmaz bir hal alır. Karar ittihazi salâhiyetler makamlara aittir. Burası pek tabii ve aşikâr olmakla beraber, herkesin mütalâa beyan etmeğe bir hakkı olduğu da inkâr kabul etmez. Bir şehir için bu gibi hayati meseleler bir sır teşkil etmez. Onları hakikat içinde tetkik lâzım gelir.

Nasıl olsa, projeler hakkında etrafa malûmat intişar edecektir. Nasıl ki işte oluyor. Fakat bunun bir mahzuru yanlış malûmatın da duyulması ve nafilâ yere bir merak veya üzüntüye mahal verebilmesidir. Halbuki projeler aynen göz önüne konursa kimsenin esassız bir endişeye kapılmasına mahal kalmaz. Gazetelerin dermeyeran edebilecekleri fikirler ancak pek musip ve muvafık iseler kendilerine kuvvet temin edebilirler.

İstanbul garını bugünkü yerinden kaldırmayı düşünen mütehasşislar, yeni bir mütalâa dermeyeran etmemişlerse de, her halde pek doğru bir söz söylemişlerdir. İstanbul garının vaziyeti çok eski senelerdenberi mahzurlu görülüyordu. Bugün Yenikapı taraflarının açılan büyük Gazi caddesile, kesbettiği şeref ve ehemmiyet göz önünde tutulursa orada vücuda getirilecek asrı, büyük ve zarif bir garın şehri güzelleştirmek hususunda çok faydası olacağı teslim edilir.

Sonra, Sarayburnu parkını berbat eden hat ortadan kalkar. Sirkeci garının ve civarının darlığı yüzünden çekilen sınıktı izale edilmiş olur. Bugünkü nakil vasıtaları karşısında, garın biraz uzakça bir mevkiye kalması hiç bir mahzur tevliht etmez. Zaten şehrin ta göbeğinde bir büyük gara Avrupanın hangi tarafında tesadüf olunuyor?

Fakat, bütün bu meseleleri te-

ŞEHİR HABERLERİ

Nüfus cüzdanları
İlmühaber yerine
bunları göstermek
kâfi gelecek

Muhtarlıklar kalkmazdan evvel bir çok işler için heyeti ihtiyariyeden ilmühaber almak lâzımdı. Tapu idaresinde, resmî devairde, mahkemelerde hüviyet isbatı için mahalle ilmühaberi şarttı. Bu usulün bir çok güçlükleri vardı.

Muhtarlıkların kalkması üzerine fotoğrafı nüfus hüviyet cüzdanı gösterenlerden ayrıca ilmühaber istenmemesi kararlaştırılmıştır. Mütakaitlere ve eytam ve eramile cüzdan verilirken de resimli nüfus tezkeresi göstermek kâfi geliyor.

Ancak halkın elindeki nüfus tezkerelerinin ekserisi fotoğafsızdır. Yeni vaziyet üzerine bir çok kimseler nüfus tezkerelerine fotoğraf yapıştırmak üzere nüfus idarelerine müracaat etmişlerdir. Bilhassa mart iptidalarında yeni maaş cüzdanı verilmesi münasebetile bu müracaatlar pek çoktu. Son zamanlarda müracaat edenler azalmıştır. Bundan sonra da arzu edenler nüfus idarelerine gidip eski nüfus tezkeresi yerine yeni hüviyet cüzdanlarından alabileceklerdir.

Ecnebi amele

Bazı fabrikalar hakkında
şikâyetlerde bulunuldu

Bazı fabrikalarda mütehasşis namı altında ecnebi amele çalıştırıldığından şikâyet edilmektedir. Sanayi müdüriyeti müfettişleri bu şikâyetler hakkında tahkikata başlamışlardır.

Şikâyetlerden birinde, çorap ve fanilâ fabrikalarında, mütehasşis diye çalıştırılan ecnebilerin işini Türk işçilerinin de yaptığı iddia edilmektedir.

Fabrikaların ihtisası tarif etmesi pek karışıktır. Hangi iş ihtisas işidir. Hangisi değildir? Bu mesele üzerinde sık sık ihtilâflar çıkmaktadır. Bu vaziyet karşısında, ihtisasın açık bir surette tarifi icap etmektedir.

ker teker düşünmek ve halletmeğe kalkmak bizi hataya sevk edebilir. Şehir bir heyeti mecmuadır, bir uzviyettir. Onun müstakbel teşekkülâtı hakkında bir karar verebilmek için bütün heyeti mecmuayı göz önünde tutmağa ihtiyaç vardır. Projeler aynen malûm olmazsa buna da imkân bulunamaz.

Akşamcı

Sarhoşluk

Saz getirtmek yüzünden
kanlı bir kavga

Horhor civarında oturan Suphi isminde birisi dün gece Emin, Kâmil ve Şükrü isimlerinde üç arkadaşını evine davet etmiş ve sofrayı kurup rakı içmeye başlamışlardır.

Gece yarısına doğru kafalar dumandı sırada bunlardan Kâmil bir de saz getirilmesini istemiş, Şükrü de bu fikre iştirak etmiştir. Fakat evin sahibi Suphi saz getirilmesine itiraz etmiş, bu yüzden sarhoşlar arasında kavga başlamıştır.

Ev sahibi ile iki misafiri birbirlerine girdikleri sırada diğer misafir Emin aralarına girerek kendilerini ayırmak istemişse de kabil olamamış, bir tekme vurup Emine yere yuvarlamışlardır.

Kavga gittikçe büyümüş, üç sarhoş bıçaklarını çekip birbirlerinin üzerlerine atılmışlardır.

Kanlı boğuşma esnasında bunlardan ev sahibi Suphi elindeki kama ile hem Şükrüyü hem de Kâmil muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

Vakaya zabıta vaziyet etmiş, yaralıları hastaneye kaldırılarak Suphi yakalanıp tahkikata başlanmıştır.

Karikatür sergisi

23 mart cuma günü
açılacak

Halkevi güzel sanatlar komitesi tarafından karikatürist Cemal Nadir beyin eserlerinden mürekkep bir sergi tertip edileceğini yazmıştı.

Haber aldığımız göre bu sergi 23 mart 934 cuma günü saat 17 de Gülhane parkı içindeki Alay köşkünde açılacaktır.

Bu münasebetle ressam Nurullah Cemal bey tarafından karikatür hakkında bir konferans verilecektir.

Sergi 30 mart cuma akşamı kapanacak ve 1 nisan pazar günü Beyoğlunda Saray sineması üstünde Galatasaraylılar cemiyeti salonlarında tekrar açılacaktır.

Nurullah Esat bey

Bir müddettenberi tedavide bulunduğu Viyanadan avdet eden Sumerbank umum müdürü Nurullah Esat bey dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

Ticaret odaları

Mıntaka kongresi
15 nisanda
toplanacak

İstanbul ticaret müdüriyeti mintakası dahilindeki ticaret odaları kongresinin 15 nisanda toplanacağı yazılmıştı. Ticaret odası tetkikat şubesi, ticaret müdüriyeti rapörtörleri kongre için raporlar hazırlamaktadırlar.

Bu sene kongrenin nerede toplanacağı belli değildir. Her sene kongre ticaret odası salonunda toplanırdı.

Adliye yangını üzerine, bu salonu ticaret mahkemesi işgal etmektedir.

Yulaf fiatleri çok düştü

İhracat maddeleri arasında fiatı en ziyade düşkün olan mal yulafıdır. Alâkadar bir dairenin yaptığı bir hesaba göre, yulaf 930 senesinde en az 3 kuruşa düşmüştü. Bu sene piyasada yulaf 50 paradır. Fiatlerin bu dereceye kadar düşkün olması yüzünden piyasaya yulaf gelmiyor.

Geçenlerde yulaf getiren bir tüccar, yulaf fiatinden ziyade nakliye ücreti vermiştir. Yulafın bu kadar düşmesine sebep, ihracatın büsbütün azalmasıdır.

İki kaçakçı

Üzerlerinde birçok kaçak
eşya bulundu

Recep isminde birisi Üsküdar çarşısında dolaşırken zabıta kendisinden şüphelenerek yakalayıp üzerini aramıştır. Recebin koyundan kaçak sigaralar, çakmak taşları ve çakmaklar çıkmıştır.

Mustafa efendi isminde bir adam da evvelki gün Kartaldan Büyükdaya geçmiş ve elinde büyük bir bohça olduğu halde iskeleden çıkarken polisler kendisinden şüphelenmişlerdir. Mustafa efendi merkeze götürülüp bohça açılınca içinde altı yüz paket kaçak sigara olduğu görülmüştür.

Sigara ve çakmaklar müsadere edilmiş, Recep ve Mustafa efendiler adliyeye verilmişlerdir.

Poliste terfi imtihanları

Her sene olduğu gibi bu sene de zabıta memurları arasında polislikten üçüncü komiserliğe ve üçüncü komiserlikten ikinci komiserliğe terfi imtihanları yapılacaktır. İmtihanlar mayıs iptidasında başlayacaktır. Bu hususta hazırlık yapılması için Ankaradan emir gelmiştir.

Bir çırpıda

Hipodrom böyle mi
bulunacaktı ?

Tarihe ne kadar ehemmiyet verdiğimiz bütün dünya biliyor. Tarih tetkikatı memleketin fikir faaliyetinin en önünde geliyor. Mek-teplerde tarih tedrisatını kuvvetlendirmek için çalışıyoruz. Vel-hasil her zaman her vesile ile tarihe verdiğimiz ehemmiyet gözö çarpıyor. Bu çalışmanın ne kadar yerinde olduğunu burada söylemeği lüzumsuz addederim.

Fakat bu büyük faaliyetin, bu büyük ve yüksek çalışmanın yanında bakınız neler oluyor?

Dünkü gazetelerde şöyle bir havadis vardı: Sultanahmette belediye bir aptesane yaptırmak istemiş. Bir yeraltı aptesanesi.. Bunun için hafriyata başlanmış. Bir de ne görsünler? Önlerine koskocaman bir duvar çıkmış... Asari atika mütehasşisları gelip bakmışlar ve:

— Hipodrom.. demişler.. Burası meşhur Hipodrom... Şimdiye kadar çok arandı, fakat bulunamamıştı. Demek Hipodrom Sultanahmet meydanında değil de Sultanahmet ile Ayasofya arasında imiş...

Şimdi insaf edin, meşhur Hipodrom böyle mi bulunmalı idi?

Bu büyük ilmi keşif kanalizasyon şirketinin belediye hesabına yaptığı bir aptesanenin temelleri atılırken mi meydana çıkmalı idi? Öyle bir memleketteyiz ki aptesane için kazmayı elimize alıyoruz, bir tarih hazinesi karşımıza çıkıyor.

Şu kanalizasyon çukurları kazılırken kaç yerde ne kadar mühim tarihi eser çıktı?

Büyüklerin tarihe verdikleri ehemmiyeti, tarihe karşı gösterdikleri derin alâkayı hepimiz çok iyi biliriz.

Bu alâkanın yanında bütün memleket tarihçilerine, bütün memleket asari atikacılarına düşen bir çok vazifeler vardır. Hepsinin memleketinde açılan tarih tetkikatı savaşı birer rolleri olduğunu unutmaması lâzımdır.

Büyük tarih eserlerini bulmak, meydana çıkarmak için mutlaka belediyenin aptesane yaptırmasını, kanalizasyon şirketinin lâğım açmasını beklemiyelim...

Hikmet Feridun

Tevkifhane müdürlüğü

İstanbul müddeiumumiliğinden Münhal bulunan 2500 kuruş maaşlı İstanbul tevkifhanesi müdürlüğüne şimdiye kadar talip olanların evrakı müsbitelerini; ve başkaca talip olacakların da baistida mart 934 tarihine müsadif pazar günü saat 17 ye kadar Yenipostahane binasındaki encümeni adliye müracaat ve tevdi etmeleri ilân olunur.

Amca bey koşucu!...

— İktibas ve tercüme hakkı mahfuzdur —

Bu akşam **SARAY** (Eski Glorya) da
Pek müessir bir mevzu malik
ÇİN GECELERİ
muazzam filmi başlıyor.
RAMON NOVARRO, HELEM HAYES
ve **LEWIS STONE** tarafından
temsil edilen bu filmde Çin hayat
ve esrarını tasvir eden Metro Goldwin
Mayeri'n Fransızca sözlü bir filmidir. İlâveten: FOX JURNAL

İtizar

Kesreti münderecat hasebile
"İttihat ve Terakki", tefrikamızı
bugün dercedemedik..
Okuyucularımızdan özür dileriz.

Pek yakında
SUMER
sinemada

(Eski Artistik)
GABRIEL GABRIO, SANDRA
MILOVANOFF JEAN TOULOUT
tarafından temsil edilen
SEFİLLER
film büyük bir orkestranın
iştirakile irae edilecektir.
Tekmili birden

Bugün

ALEMDAR sinemasında
Gizlenen iztiraplar
WILLIAM POWEL ve KAY
FRANSY tarafından temsil edilen
ve sonderece derin bir aşkın heyecanlı
safahatını gösteren bir şaheserdir.
İlâveten :
Kurnaz muzikacılar
nefis musikill mükemmel bir komedi
Matineler: 2,30 - 5 gece 9 da
(14436)

Bu akşamdan itibaren

ASRİ sinema
Dilber ve çapkın sarışın
ANNY ONDRA YI
JEAN DAX ile beraber
K i K i
Fransızca sözlü ve şarkılı filmde
takdim ediyor. Sahnede her gün
16.1/2 matinesile suvaresinde varyete
programı
Duhuliyeye 20 kuruş

MÜZAYEDE İLE SATIŞ

Martın 16 ncı cuma ve 18 inci pazar günleri sabah saat 10 da
Beyoğlunda İstiklâl caddesinde
Saray sineması (Eski Glorya) üzerinde
108 No.lu Lüksenburg apartmanının
2 inci dairesinde Backa ait gayet nefis mobilya, tablo, halı ve
antikalar müzayede ile satılmaktadır.
Lui XV şeklinde yaldızlı ve Fransız
mamulâtı korbeyi salon takımı, modern
kadife salon takımı, akaju kaplama ve
marketeri zarif modern yemek oda takımı,
ceviz ağacından Henry II usulü diğer
yemek oda takımı, yerli maroken yazıhane
takımı, Sax, Sèvres, Japon şık biblolar,
tablolar, (Moreau) imzalı heykeller,
gümüş takımları, hakiki Bakara su
takımları, Sevır vazolar, yatak oda
takımları, portmantolar, modern avizeler,
salon gramofonu, bronz karyola, Verni -
marten ve marketeri vitrinler, salon yazıhane
ve masa, muşambalar ve sair Buhara,
Keşan, Tebriz ve Efgan halıları "Pleyel",
markalı piyano.
(14458)

17 Mart Cumartesi saat 16,30

matinesinde

SARAY (Eski Glorya)
Salonunda meşhur keman virtüozi
ERİKA MORİNİ
Bir sine konser verecektir.
Programda: Cesar Frank, Glazounoff,
Brahms, Sarasate, Gramados ve
sairinin parçaları

Müessif bir ziya

Ziraat Bankasında ve mülga maliye nezaretinde muhtelif memuriyetlerde bulunmuş olan İhissarlar muhasebe umumiye müdürü ve mektebi mülkiye muallimlerinden İstapan Arabian ef. vefat etmiştir. Merhumun istirahat ruhu için cuma günü saat 14 buçukta Üsküdar'da Fıstık ağacında, Selâmsiz ermeni kilisesinde ayini ruhani icra edilecektir. İşbu ilânın davetiye makamına kabulü ve İstanbuldan gelenlerin saat on dört vapur ile teşrifleri rica olunur.

Beyoğlunun en merkez yerinde

Kiralık apartman

Beyoğlu İstiklâl caddesi Şık sineması karşısında 156 numaralı İstiklâl apartmanında bir daire kirahaktır. 5 oda, banyo ve mutfak. Kapıcıya müracaat.

BORSASI

İstanbul 14 Mart 1934

(Akşam fiyatları)

İstikrazlar	Tahvilât		
İst. dahili 96,-	T. askeriye 9,75		
1933 İstikrazı 98,75	Elektrik -		
Şark d. yolları 2,60	Tramvay -		
Ünitürk 28,85	Tünel -		
II 28,-	Rihtim 17,75		
III 28,85	Müessil 54,60		
Gümrükler 8	II 48,-		
Bağdat 9,75	III 49,-		
T. Cumhuriyet Bankası 68			

Esham

İş Bankası 10	Telefon 12
Hamiline 10	Bomonti -
Müessis 108	Terkos 21,50
Tramvay 42	Çimento Ar. 12,65
Anadolu 25,55	Ünyon dey. 19,-
Şir. hayriye 15	Şark dey. 1,65
Reji 4,15	Balya 1,65
	Şark M. ecza 3,15

Çek fiyatları (kap. aa. 16)

Paris 12,06	Prağ 19,11
Londra 644	Viyana 4,35
Nüyük 79,25	Madrid 5,81,75
Milano 9,25,55	Berlin 1,99,96
Brüksel 8,40,48	Belgrat 84,95
Atina 88,29	Zloti 4,21
Cenevre 24,56,60	Pengo 3,89
Amsterdam 1,17,91	Bükreş 79,65
Sofya 61,61	Moskova 10,98,50

Nukut. (satış)

20 f. Fransız 169	1 şilin, Av. 24,-
1 sterlin 646	1 pezeta 16,-
1 dolar 194	1 mark 49,-
20 liral 214	1 zloti 23,50
20 F. Belçika 115	20 ley 21,-
20 drahmi 24	20 dinar 53,-
20 l. İsviçre 818	1 Çernoveç -
20 leva 24	1 altın 932
20 kuruş 108	1 mecdiye 85 1-2
1 florin 83,-	1 banknot 2,37

Kurbanınızı veyahut parasını
Tayyare Cemiyetine
veriniz

Bu paralar Tayyare, Hilâliahmer ve Himayetfâl Cemiyetleri arasında paylaşılacaktır

M U Z İ Y A L A R
LIONEL ALTWILL
FAY WRAY
tamamen renkli ve şimdiki kadar misli görülmemiş bir harika
M Ü Z E S İ

Bugünden itibaren: Şehzadebaşı
HİLAL sineması

İki büyük şaheser birden
Sehhar yıldız «NORMA SHEARER»
ve dahi artist «FREDERIC MARCH»
in büyük muvaffakiyetle temsil ettikleri
AŞK HUZUNLARI
İlave olarak: SON TAYYARECİLER
«RICHARD DIV» Yeni dünya
havadisleri (14490)

Bugün **ELHAMRA** da

2 büyük film birden
1- ÇIPLAK KADIN
Fransızca sözlü. Oynayan
FLORELLE
2- HALKIN KIZI
Fransızca sözlü. Oynayanlar
GEORGES BANKROFT ve
MİRYAM HOPKİNS
Duhuliyeye 30 kuruş

Bugün: **MİLLÎ Sinema**

2 sözlü büyük film birden:
KIZ MISIN
ERKEK MİSİN?
Müessilesi :
MEG LEMONNIER
Ayrıca :
Ejderin Kızı
Sergüzeşt filmi

Bu akşam

19,30 da

İSTANBUL EFENDİSİ
Operet
Yazan: Müsahipzade Celâl bey
Umuma
Pazartesi günü akşamı
KÜKSÜZLER

İstanbul beşinci icra memurluğundan: Mahçuz ve paraya çevrilmesi mukarrer orta mermer masa, beyaz karyola, hasır sandalye, saat, kilim, orta masa ve ayna 19 mart 1934 tarihine müsadif pazartesi günü saat 12 den itibaren Kasımpaşa Camii-kebir sokak 10 No.lu hane - de satılacağından taliplerin müracaatı ilân olunur. (14469)

İstanbul Müddeiumumiliğinden :
İstanbul ve mülhakat mahkeme ve adliye dairelerinde münhal bin kuruş maaşlı zabıt kâtipliklerine memurin kanununun 4 üncü maddesindeki vasif ve şartları haiz taliplerin 20 Mart 1934 salı günü saat 14 de Yenipostahane binasında İstanbul C. müddeiumumiliği dairesinde müsabaka imtihanları icra edilecek ve imtihan neticesinde kazananlar namzet olarak tayin edileceklerdir.
Taliplerin nihayet 18 Mart pazar günü akşamına kadar aşağıda yazılı kâğıtlarla İstanbul adliye encümenine müracaatları lazımdır.

(İmtihan: 1 - Güzel ve çabuk yazı, zabıt tutmak usulü, adil mevzular üzerinde bir müsvedde, zabıt varakası, davetiye, celpname ihzar, tevkif müzakereleri, dava zaptı tanzimi, beyan kabulü, tebligat usulleri ve adli harçları hakkında malûmatı ihtiva edecektir.
Daktilo makinesile yazı yazmak bilenler tercih olunacaktır.

1 - Mektep tasdikname veya şahadetnamesi.
2 - Nüfus cüzdanı,
3 - Hüsûthal varakası,
4 - 4 adet fotoğraf,
5 - Arzuhalı,
6 - Askeri vaziyetleri ve ecebile evli olmadıkları hakkında vesika.

Bugün:

MELEK sineması

Vicdan ve şehvetin mücadelesini ve büyük bir aşk ve kahramanlık macerasını tasvir eden Fransızca sözlü:

Denizaltında Cehennem
(AŞK VE VAZİFE)

Harikulâde filmi takdim ediyor.

İlâveten: PARAMOUNT JURNAL.. Metro-Goldwyn-Mayer filmidir.
(14483)Güzellik ilâhesi **BİLLIE DOV**

tarafından göz kamaştırıcı bir zenginlik ve mizansen içerisinde çevrilen

AŞK MELİKESİ

Lüks ve ihtişam filmi

Bugün matine-lerden itibaren **İPEK** sinemasındaAyrıca: **Sporculara** mahsus getirttiğimiz nefis bir spor filmi ve**DENİZ KIZI EFTALYA** Hanımın türkçe şarkılı filmi
(14482)

BU AKŞAM

TURK sinemasında

2 saat kakkaha:

Parisin en komik artisti

DUVALLES

Şuh ve cazibedar yıldız

FLORELLE

Senenin en neşeli komedisinde

Bir Saatlik Milyoner

İlâveten: Dünya havadisleri

Yerlerinizi evelden temin ediniz.

Telefon: 40690

Şehzadebaşı **MİLLET TİYATROSUNDA** bu akşamYeni kadro ile **NAŞİT VE FAHRİ** temsilieri muazzam bale heyeti ve orkestra refakatile**YALOVA ŞARKISI** operet 3 perde

50 kişi sahnede - Yeni kostümler - Hakiki dekor

Cuma gündüz ve akşamı aynı program devam edecektir.
(14496)

Her zamandan şen - Her zamandan neşeli

MORIS CHEVALIER

Pek yakında şehrimize geliyor:

GULEN PARIS

(14481)

FERAH sinemada

Bu akşamdan itibaren

H A R P

Başlıyor. (14497)

Ankara Vilâyeti Nafia Baş**Mühendisliğinden:**

1 - Bedeli keşfi "35373,, lira "72,, kuruştan ibaret olan Polatlı-Haymana yolunda "20,, menfez "4,, kilometre şosa, "2590,, metre mürabba'î adî kaldırım inşasile "5000,, metre mikap taş ihzârı şerâiti dairesinde kapalı zarf usulile "21,, gün müddetle münakaşay akomuştur.

2 - İhale 19 Mart 1934 pazartesi günü saat 15 te Ankara vilâyeti daimi Encümeninde yapılacaktır.

3 - Evrakî keşfiye ve projeleri görmek ve fazla malûmat almak isteyenler her gün Ankara Vilâyeti Nafia Baş mühendisliğine müracaat edebilirler. (1010)

Yüksek deniz ticaret mektebi müdürlüğünden:

Mektebimiz talebesi için lüzumu olan elbise, fotin, kasket ve iç çamaşırı misullu on kalem eşyanın mektepte mevcut memhur nümunelerine tevfiikan 15/3/1934 tarihine müsadif perşembe günü saat on dört buçukta ihaleleri icra edilmek üzere aleni münakasaya konulmuştur. Taliplerin şartname ve nümuneleri görmek üzere mektep müdürlüğüne ve münakasaya iştirak edeceklerin Fındıklıda yüksek mektepler muhasebeciliğine tevdi edecekleri 193 lira 50 kuruşluk teminatı muvakkate makbuzunu veya bank mektubunu hamilen mezkûr gün ve saatte mektepte müteşekkil komisyona müracaatları.
(839)

GÜNÜN HABERLERİ

Tütün satışı meselesi

Balkan devletleri birlik yapmağa elân muvaffak olamadılar

Balkan memleketleri tütün satışları için yeniden faaliyete geçmişlerdir. Bir aydanberi Avrupa'da bulunan Yunan iktisat nazırı muhtelif devletlerle tütün satışları hakkında da anlaşmalar yapmağa muvaffak olmuştur.

Diğer taraftan Bulgar hükümeti, tütün ihracatını arttırmak için, tütün üzerinden alınan resmi azaltmıştır. Bulgaristan hükümeti tütün cinsini de ıslaha çalışmaktadır. Bu maksatla Bulgaristanın bir kaç yerinde daha tecrübe istasyonları tesis edilmiştir.

Bizde de, tütün ihracatını arttırmak ve bu işi, memleket menfaatine tanzim etmek maksadile bir limitet şirket teşkil edilmektedir.

BHalbuki alkan konferansında ve İstanbul ticaret odasında toplanan tütün konferansında verilen kararlara göre Balkan memleketleri, tütün işi üzerinde, hep beraber birleşerek çalışacaklardır.

Gerçi bu fikir Türkiye, Bulgaristan, Yunanistan tütüncüleri arasında elân mevcuttur. Hiç bir memleket bu tasavvurdan vaz geçmiş değildir. Fakat henüz müsbet bir esere tesadüf edilememiştir.

Yumurta fiyatı

Son günlerde görülen yükseliş devam ediyor

Bir haftadanberi yumurta fiyatlarında yükseliş vardır. Toptan bir sandık yumurta 16 buçuk lira ile 17 buçuk lira arasındadır. Halbuki bir hafta evvel fiyat 13 liraya kadar düşmüştü. Sandık başında 3-4 lira gibi bir yükseliş farkı olmasının sebebi şudur:

1 — Almanya hükümeti, kontenjan listesinde Türkiyenin bir aylık hissesine, 290 kental yumurta ayırmıştır. Gelecek ay bu miktarın daha ziyade artırılacağına dair olan haberler kuvvetlidir.

Diğer taraftan İtalya ile aramızdaki muvakkat ticaret itilâfnamesinin temdidî, fiyatların yükselişine yardım etmiştir.

2 — Geçen hafta fiatların düşmesi üzerine piyasaya az mal geliyordu. Bu da fiatlere tesir etmiştir.

Deliren baba

Balta ile bir kızını öldürmüş, ötekini de yaralamış

Bergamada Reşadiye nahiyesinde Yeni köyünde Tikveş muhacirlerinden Himmət isminde bir adam birden bire cinnet getirmiş ve eline geçirdiği keskin bir balta ile iki kızına hücum etmiş, her ikisini de yaralamıştır.

Feryatlar üzerine komşular yetişmişler ve ip atmak suretile, pek büyük güçle deli babayı bir kaç yerinden balta ile yaralı olduğu halde tutmuşlar, fakat delinin aklı da bu sırada başına gelmiş ve yaralı kızları üzerine düşerek ağlamağa başlamıştır.

Yaralı baba ile iki yaralı çocuk, hastaneye getirilmiş fakat kızlardan birisi aldığı yaralardan hastanede ölmüştür.

Sovyet - Japon harbi olursa

Sovyetlerin kazanması bire karşı 7 derecesinde kuvvetli

Londra 14 — Sovyet - Japon münasebatı tehlikeli devreyi atlatmıştır. Vaziyet elân gergin olmakla beraber muharebe ihtimali azalmıştır. Bunun sebebi Sovyet hükümetinin aldığı ciddi tedbirlerdir. Japonya bir harbe girerse kolayca muvaffak olamayacağı anlaşılmıştır.

Lort Marley, Sovyetlerle Japonya arasında bir harp olursa Sovyetlerin zaferi bire karşı yedi nisbetinde kuvvetli olduğunu söylemiştir. Lort demiştir ki:

«Japonların askeri kabiliyetleri şüphe götürmez. Bunu tanımakla beraber Sovyetlerin kazanması ihtimalinin bu kadar yüksekliğini Sovyet havacılığı temin etmektedir.»

Sovyetler - Yugoslavya

Belgrat 14 — Yugoslavyanın Sovyet Rusyayı tanıyacağı hakkında deveren eden haberler üzerine burada, Londrada mütearzinin tarifi için Sovyet Rusya ile aktedilen mukaveledenberi bu hükümetin tanınmış olduğu beyan edilmektedir. Sefir tayinile bu iş resmiyet kesbedecektir.

Cenubî kutup

Bir seyyah bir çok yeni arazi buldu

İsveç kâşiflerinden Christensen beraberinde zevcesi ve oğlu olduğu halde geçen kânunuevvelde Ümit burunundan cenup kutup havlisine giderek buz setleri etrafında keşfiyat yapmıştır. Seyyah şimdi cenubî Amerikada Montevides limanına dönmüş ve keşfiyatının neticesini bildirmiştir.

Seyyah kutbu cenubide sevahili 150 mile balığ yeni arazi bulmuştur. 72 arzı cenubide bulunan bu yeni araziye mumailiyh Prenses Astrid arazisi ismini vermiştir.

Seyyah kutbu cenubî havlisinde haritada kara gösterilen bazı yerlerde 10,000 kıdem derinliğinde büyük bir deniz bulmuştur.

Mumailiyh kutbu coğrafyasına kıymetli hizmet göstermiş oluyor.

Japon dampingi

Irak hükümeti yeni tedbirler alıyor

Londra 14 — Bir iktisadî anlaşma için İngiltere ile Japonya arasında yapılan müzakereler henüz kesilmemiştir. Maamafih bir adım ileri de gidilmemiştir. Japon dampingi her tarafta tesirini göstermektedir.

Beyrut gazeteleri Irakta her tarafı dolduran Japon mallarının halkı şikâyete sevkettiğini yazıyor. Halk, Japon eşyası satan mağazalar önünde tezahüratta bulunmuştur. Bunun üzerine hükümet Japon eşyasından alınan gümrük resmini arttırmıştır.

Iraka giren Japon pamuklu eşyası geçen sene yüzde 23 artmış, İngiliz mamulâtı yüzde 62 azalmıştır.

GÜNÜN MESELELERİ

Fabrikalarda çalışan kadınlar

Memleketimizde sanayin ilerleyişini fakir tabakalar arasındaki kadınların bu sahada iş bulmasını temin etmiştir. Devlet istatistiklerine göre kadın dokumacılık sanayiinde erkek ameleye nisbetle daha geniş bir yer tutmaktadır. Mensucat fabrikalarında 15475 işçi çalışmaktadır. Bu yekünün içinden 9007 sini kadınlar teşkil etmektedir. Mevcut dokuma fabrikalarının adedi 351 dir. Bunlar en ziyade İstanbul, Bursa, İzmirde bulunmaktadır.

Kadın mensucat sanayiinden başka, diğer sınaî müesseselerde de, iş bulmuştur.

Kadın fabrikalarda çalışması, Avrupa ve Amerikada olduğu gibi bizde de bir takım içtimai meseleler doğurmuştur. İnhisarlar idaresinden başka, hiç bir fabrikanın yanı başında çocuk bakım müessesesi yoktur. Kocaları işte olan ve kendileri de işe gitmek zaruretinde bulunan kadınların çocuklarına kim bakacak? Bu vazife doğrudan doğruya fabrikaya düşmektedir.

Bizden evvel sanayi hayatına atılan memleketlerde bu nokta tamamen halledilmiş, devletler, bu vazifeleri bir kanunla, fabrikatörlere tahmil etmişlerdir.

Diğer bir mesele daha var. Fabrikalardaki hamile kadınlara, çalışmadığı günlerde yevmiye vermek. Bizde bazı fabrikatörler hiç bir mecburiyet olmadan, işçi kadınlara, bu gibi hadiselerde yardım ediyorlar.

İş kanunları, bu gibi yardımları mecburi bir hale koymalıdır.

Bazı fabrikalarda, kadınlar sabahtan akşama kadar, fabrika dahilinde bulunduğu halde gene ücret alamıyor. İlk bakışta bu pek garip görünür. Fakat fabrikatör kendi ifadesine göre haklıdır. Çünkü işçile, yapacağı iş üzerine pazarlık etmiştir. Fabrikatör, o kadını gördüğü lüzum üzerine çalıştırmazsa, kadın ücret alamıyor. Fakat kadın amele fabrikaya gelmek için ufak bir masraf yapmış ve zahmete katlanmıştır. Bu yüzden ustabaşılara kadın ameleler arasında sık sık ihtilâflar çıkmakta, iş ahengi bozulmaktadır.

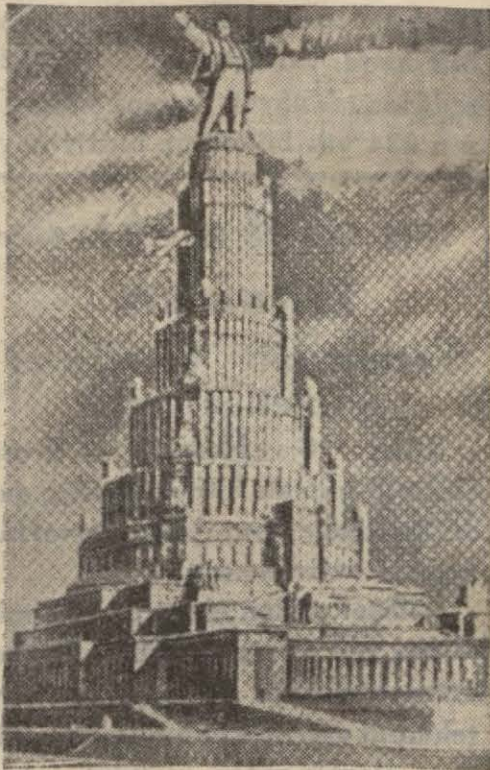
Yeni çıkacak olan iş kanununda bu gibi sızıtlara meydan verilmemelidir.

Fabrikatörler, iş kanunlarının kendilerine yüklettiği bu vazifelerden belki şikâyet edeceklerdir. «Yeni kurulan tesisat masraflarını henüz çıkaramayan fabrikaları, yeni yeni masraflara sokmak ağır olacak» diyeceklerdir. Bu iddialara verilecek cevaplar pek çoktur, fakat en basit olarak şu cevabı vermek kâfidir:

Türkiyede sanayi, büyük himayelere dayanmaktadır. Bu yüzden müstehlik halk, pahalı olarak yerli mal almaktadır. Her tarafta kriz, geçiren ve müşteri bulamayan sanayi, bizde, piyasaya mal yetiştirmek için gece gündüz çalışıyor.

Bu vaziyet karşısında devlet, fabrikaların içinde çalışan işçi kitlelerini himaye etmek mecburiyetindedir.

Sovyetler sarayı

Moskovada büyük bir Sovyetler sarayı yapılacaktır. Sarayın üzerinde Leninin heykeli bulunacaktır. Bu binanın yüksekliği 800 ayak olacaktır. Resmimiz, binanın bittikten sonra alacağı şekli gösteriyor.

Ford işçilerin ücretini artırdı

Detroit 14 (A.A.) — Ford kumpanyası bütün işçilere asgarî bir dolar gündelik tekrar ilâve edildiğini bildirmiştir. 48 bin işçi günde asgarî beş dolar ücret almaktadır.

Rüküş Hanımlar

Yazan: Sermel Muhtar - Tetrika No. 69

Hanımfendi Geysusu yanına alarak paşayı bir kenare çekmişti.

— Dedim ya, ben lâfımı dobra dobra söylerim. Paşanın böylesine kul kurban olurum. Bu biçimine, varımı da veririm, yoğumu da; canımı da cananımı da... Bu paşacığımın yanında kaç para eder şimdiki zıpcıktı paşalar, üç meci-diyelik uşak kılıklar? diye gözlerini süzüp duruyordu.

Paşa dayı çoştukça çoşmada idi:

— Şaka değil, karşınızda Efdal nam kurt, nice memalik ve bül-dan görmüş, Avrupada sinini adide hayat sürmüş, Paris, Viyana, London şehirlerini parmağında oynatmış, Truvil, Nis, Montekarlo gibi zevk ve safa diyarlarında türlü taklaklar atmış bir herifi neşerifim... Lâyuat velâ yuhşa, sayısı ancak Allaha malûm, melih ve müstesna çehrelere, mermer heykel gibi bibedel vücutlara tesadüf ettim. Evmin bu gözlerimle seyrettim. Yemin ederim ki bu Yusuf Daniyal bey gibisine müsadif olmadım. Delikanlı ismile müsemma. Hem Yusuf misali dilber, hem de ehliyet ve dirayet noktai nazarından ekme!... Bu yaşta bu zekâ hayretlere seza yahu!... Ulan bu malûmat ve mütebebatı bu sinde nasıl edinmiş? Rahmi maderde mi tahsili ulûmu şettaya bedetmiş?... Velet yirmisini aşmadan konsolosluğu enselemiş; nerede ise ekse-lâns payesine mazhar olacak, am-basadörlüğü yakalıyacak.

Şehlevent hanımdan maada salondakilerin hepsinin yüzü gülüyor, Kamer hanımla Zeynebin, ağızlarında kaç diş varsa sayılabiliyordu. Cavidan, sevincinden zıp zıp zıplıyor, Navidan: (Annem kızıyor, rica ederim kendini tut!) diye ablasının kolunu dürtüyordu.

Efdal paşanın neşeliliği yalnız keyif halde oluşundan değildi. Fotoğraftaki genci hakikaten pek ziyade beğenmişti.

Bir elinde fotoğraf, öbüründe kartvizit, avucunu dürbün gibi yaparak bir resme bakıyor, tecvitli tecvitli bu kartı okuyor, gene ağzını açıp medihlere, senalara girişiyordu.

— Şimdi tam değdi! diyerek yerinden fırladı. Pencereden olanca kuvvetile bağırıldı:

— Ya İbrahim, vur oradan çabuk Kamer hanımın marşını!

Arkasından tamamladı:

— «Entel mümenna» yı gurle-teceksin ya ahi!.. Hafız, Zafir, Kargakaş, siz de uyun uyabildiğiniz kadar...

Sandalda, zamanın en meşhur

arapça şarkısı olan «Entel mümenna» tutturulmuş, paşa da, kanter içinde, ellerini birbirine vura vura, ayaklari tepine tepine, (Ya hay!) diye nara ata ata, şarkıya uymuştu.

Entel mümenna ya raşa vefi visalek

Enel müteyyem ya kamer aşık cemalek

Kamer kelimesine sıra gelince (kaf) ı (ayın) okuyarak hançereyi yırtarcasına bağırışı, salonun içini çınlatıyor:

— İşte bu marş da senin marşı alülâlin olsun Kamer hanım!.. Aldım kabul ettim deyip icap ve kabulü tamamlasana, sen de beraber söylesene... Yahu ne duruyorsunuz, cümleliz iştirak edin, el şaplattın, ayak vurun; Kamer hanımı taziz ve tebci edin! diye paralanıyordu.

Elini pantolonunun arka cebine atarken, Kamer hanım:

— Amanın çocuklar tıkanıyorum, galiba havaya altıpatlar sıkacak! diyerek kendini Şehleventle Geysunun kucağına attı.

Paşa, yayvan rakı şişesini çıkardı. (Ya Kamer, senin şeref ve sıhhatine!) diyerek yuvarlar yuvarlamaz, yere vurup bomba gibi parçalayınca, Kamer hanım:

— Eyvah a dostlar vuruldum! diye canhıraş bir feryat kopardı.

Hanımfendi, son derecede öfkeli, yerinden fırlamış:

— Artık buna rezaletin su katılmamış derler. Hatunun gene ödü koptu, benim de cinlerim başıma üşüştü. Hırsımdan her bir azam sapır sapır titriyor. Şimdi yangın var diye bağıracağım! diyerek pencerenin önünde soluğu almıştı.

Efdal paşa, yerlere yattı, özü diliyordu:

— Affet ya kraliçe!.. İhsan et ya sitti!.. Bu vect ve şevk, nurdidei iptihaç Cavidanımızın, sertaci mübahat Kamercigimizin aşkınadır... Avrupadaki en ileri mütemevvilan, en büyük asilzadegan tarafından tatbik edilen usulü cariyeye iktizasını yaptım. Müstesna şerefe içilen badelerin kadehi bir daha kullanılmaz, kırılır. Şişe istimal ettiğim için ben de onu parçaladım... İstirham ederim, tazarru eylerim, şu âdeti medineyi feramuş buyurmayın hatunlarım...

Hatunlar, Kamer hanımı teskin etmek için el çırpıp gülüşüyorlardı; her biri bir sakız çiğniyordu.

Zeynep hanım:

(Arkası var)

NELER OLUYOR?

Çan sesinden kaçan kurtlar!

Hirvatistanın bir köyünde çok garip bir vaka olmuştur. Zagreb civarındaki bu köye son zamanlarda kurtlar dadanmış. Her gece bir kaç kurt inerek bir iki kuzu yakalar, parçalayıp kaçarlar. Köylüler bir çok uğraştıkları halde kurtları yakalayamamışlardır.

Geçen hafta bir gece Kristiç isminde bir köylü koyunları civarında yatarken bir gürültü işitmiş, derhal odasından dışarı fırlamıştır. Köylü odadan çıkınca iri bir kurtla karşılaşmıştır. Kurt köylünün üzerine saldırdığından aralarında bir boğuşma baş göstermiştir.

Güçlü, kuvvetli olan köylü bir aralık kurdu boğazından yakalamış, boğazını sıkarak hayvanı taktatsız bir halde yere sermiştir. Köylü bundan istifade ile bir ip yakalamış, kurdu sımsıkı bağlamıştır.

Köylü bundan sonra hayvanın boynuna büyük bir çan takmış, biraz yiyecek verdikten sonra kurdu salıvermiştir. Kurt, çan sesile dağlara doğru kaçmış, o gecedan sonra köye hiç bir kurt gelmemiştir.

Meğer diğer kurtlar çan sesinden korkarak uzaklara kaçmışlar, bu kurt ta diğerlerini takip ettiğinden hepsi o havaliden çekilmişlerdir.

Kaçan aslanlar

Fransada Poitiers şehrinde, istasyon civarında, bir cambaz kumpanyası çadırını kurmuş ve halka muhtelif temsiller vermeye başlamıştır. Sirkin muhtelif cinste hayvanları arasında ayrı ayrı kafesler içinde muhafaza edilen iki aslan ile bir kaplan vardı.

Kafes, nakledildiği sırada dik-katsizlik eseri olarak bir ağaca çarparak demir parmaklıkları kırılmış ve içinde bulunan iki aslan ile bir kaplan dışarıya fırlayarak kaçmışlardır.

Sirkin cambazları, o civarda buldukları cihetle derhal koşmuşlar ve kaplanı başka bir kafese kapatmağa muvaffak olmuşlardır.

Aslanlara gelince, bir tanesi halkı önüne katarak şehre dalmış, diğeri de bir pencereden atlayarak boş bir odanın içine girmiştir.

Sirkin adamları, aslanı adım adım kovayarak bir fabrikanın avlusuna kapatmağa ve attıkları bir kement ile yakalamağa muvaffak olmuşlardır.

İkinci aslan da eşyasını harap ettiği odanın içinde bin müşkülâtle yakalanmıştır.

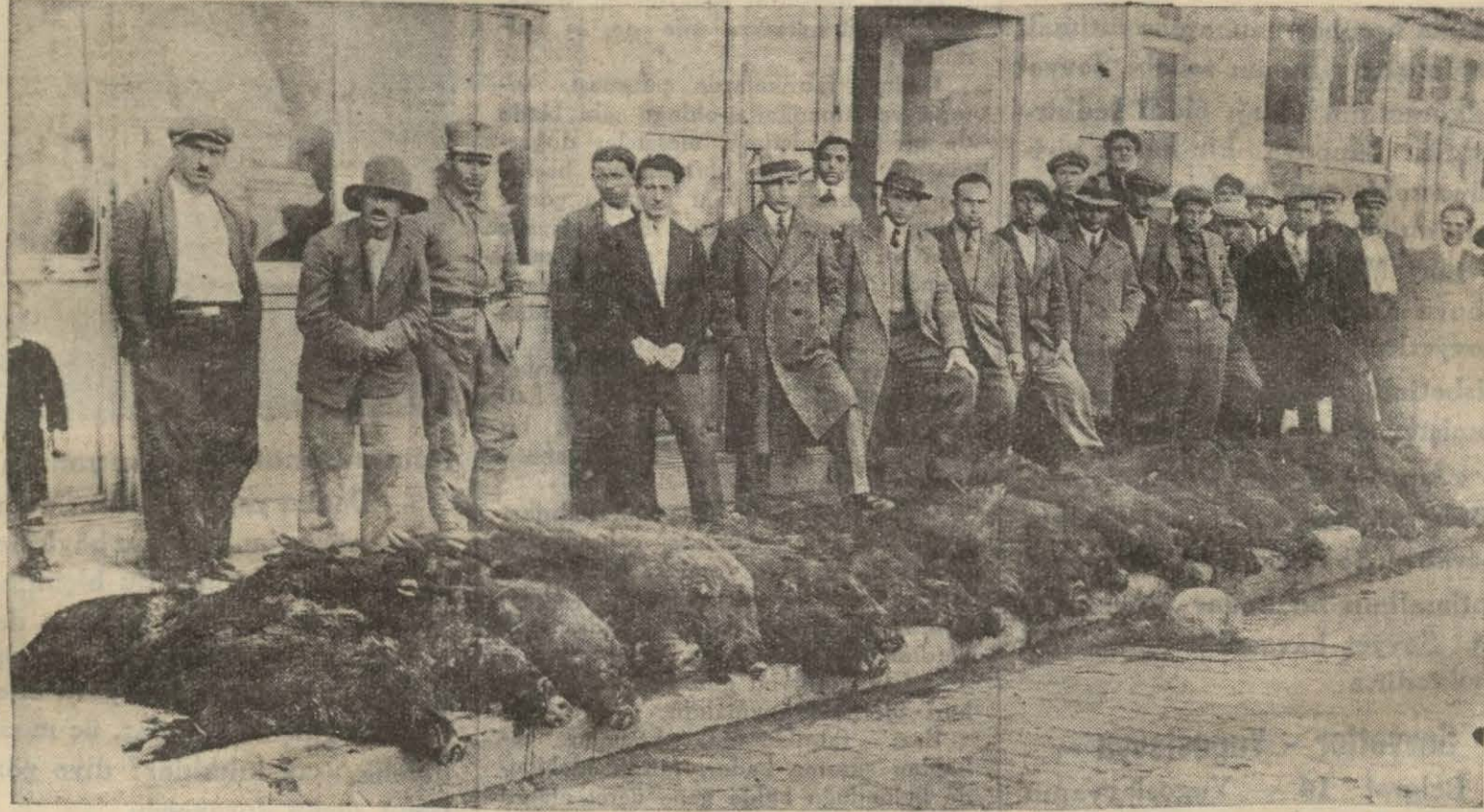
Adanada tarla fareleriyle mücadele

Aadana 13 (A.A.) — Fareli erazide ziraat dairesince şimdiye kadar yapılan mücadele neticesinde 175 bin dönüm eraziden 140 bin dönüme yakın miktarı bunlardan temizlenmiştir. Mücadeleye ehemmiyetle devam olunmaktadır.

Sakız ağaçlarına yapılmakta olan Antep fıstığı aşısına devam olunmaktadır. Fazla rağbet karşısında evvelce getirilen kalem aşıları kâfi gelmediğinden bir miktar daha getirilmiş ve me-raklılara dağıtılmıştır.

Memleket haberleri

Muzır hayvanlarla mücadele Samsunda sürek avları çok iyi neticeler veriyor

Samsun avcılarının son süreklilerinden birinde öldürülen domuzlardan bir kısmı klüp binası önünde teşhir ediliyor

Samsun 8 (Samsun ve havalisi muhabirimizden) — Bundan evvelki mektuplarımızdan birinde çok faydalı çalışmalarından bahsettiğim Samsun avcılar ve atıcılar klübü, köylünün ekinlerini mahveden muzır hayvanlarla esaslı surette mücadeleye girişmiştir.

Köylüyü büyük bir dertten kurtaran bu mücadele, mevzii ve umumî iki suretle yapılmaktadır. Mevzii mücadele: Ziraat başmüdürlüğüne bağlı olarak klübün memur ettiği iki avcının tertip ve nezaretleri altında köylerde yapılan küçük süreklilerdir. Umumî mücadele ise, bütün klüp mensuplarının iştirakile her hafta cuma günleri Bafra ve Çarşamba istikametlerinde yapılan büyük süreklilerdir.

Avcılarımızın muntazam bir programla yaptıkları bu süreklilerden çok mühim neticeler alınmakta, bilhassa ziraat mntakasında bulunan halk büyük istifadeler görmektedirler...

Şehrin yüksek tabakasına mensup bazı zevatın da arasına iştirak ettiği bu avlardan birisi geçtiğimiz cuma günü Samsun - Bafra arasında Dereköy ve Muştâ ortmanlarında yapılmıştır. Geç vakitlere kadar devam eden bu sürekte kırk yabancı domuz, altı çakal vurulmuş ve karanlık bastığı cihetle bir çok hayvanlar da ormanda kalmıştır. Öldürülen domuzların on sekizinin karnından dokuzdan aşağı olmamak üzere yavru çıkarıldığına bakılırsa bu mücadelenin ehemmiyeti bir kat daha büyür.. Resimde gördüğünüz canavarlar bunlardan bir kısmıdır.

Kendilerinden takdirle bahsetmek fırsatını bulduğum, Samsun avcıları bütün bu çalışmalarına rağmen her türlü maddî yardımlardan mahrumdurlar.. Oturdıkları binanın kirasını, köylülere verdikleri av fişeklerinin bedelini bile kendi varlıklarından ödemektedirler.. Vilâyet umumî meclisinin 934 yılı bütçesine muzır hay-

vanları iltâf için koyduğu (800) liralık tahsisatın avcılar klübüne verilmesi müzakere ve karar iktizasından olduğu cihetle bu para alınır alınmaz avcılar mücadelesini daha geniş bir saha üzerinde tatbik edeceklerdir.

Yumurta tacirlerinin müracaatı

Şehrimiz yumurta tacirleri son günlerde iktisat mntaka müdürlüğüne mühim bir müracaatta bulunmuşlardır. Tacirler bu müracaatlarında İspanya ile henüz ticarî muahede yapılmadığı cihetle İspanyadaki dövizlerinin alınmadığı ve bu yüzden hergün bankalara faiz vermek mecburiyetinde kaldıklarını ve esasen peçetanın (İspanyol parası) düşmesi hasebile başkaca, bir zarara uğradıklarını bildirmekte ve hükümetin tavassutunu rica etmektedirler.

Son zamanlarda yumurtalarını mahreç bulamadığı için piyasaya pek acınacak kadar düşmüştür. Bu havalide yumurtanın tanesi otuz paradır. — Z. O. F.

Üçüzler

Bir hafta yaşadıkdan sonra öldüler

Karamürel 12 — (Hususi) — Kazamın Hayriye köyünden Nasıhî Salih ağa oğlu Mehmedin zevcesi bir batında üç kız çocuğu dünyaya getirmişti. Bu kadın geçen sene de ikiz doğurmuştu. Kadının annesi de vaktile bir kaç defa ikiz doğurmuştu. Şu hale nazaran bu sülâlenin doğum hadiseleri hep bu şekildedir.

Üçüz kardeşlerin bir hafta kadar yaşadıkdan sonra öldüklerini teessürle haber aldık.

İzmirde kayıtsız doğum ve evlenmeler

Vilâyete nüfus işleri hakkında gelen talimatnameye tevfikân İzmir vilâyeti mülhakatı ile merkezde tesbit edilen kayıtsız doğumlarla kayıtsız evlenme miktarları hakkında dahiliye vekâletine cevap gönderilmiştir. İzmirde kayıtsız doğum miktarı 4593, evlenme miktarı 1105 tir.

Sivasta elektrik tenvirâtı

Tesisat bitti, tecrübeler iyi netice verdi

Sivas 10 (Hususi) — Sivas elektrik tesisatı bitmiştir. Dün gece tecrübeler yapılmış, muvaffakiyetle neticelenmiştir.

İstihsal edilen elektrik şehrimizi bol bol tenvir ettikten başka artacaktır bile. Yalnız bu asri tekâmül eserinin yanında ona müvazi olarak zaten mahdut olan yolların ve lâğımların da bir an evvel yapılması lâzımdır.

Şurasını da söyleyeyim ki elektrigin taammümü için alınacak ücretin petrolden daha ucuz olması icap eder.

Malatyada sinema

Malatya 14 (Hususi) — Malatyada 80 bin lira sarfile güzel bir sinema binası yaptırılmıştı. Sinema 600 sandalye ve localarda da 100 kişi almaktadır.

Sinema son zamanlarda çok rağbet görmeye başlamıştır. Her gece sporcularla doluyor.

Eski eserler

Bu sene bir çok yerlerde hafriyat yapılacak

Amerikanın Cincinatti üniversitesi müderrislerinden profesör Blegen, Trovadaki hafriyata devam için hükümetimizden müsaade almıştır. Profesör bu ayın 26 sında Ankaraya gelecek ve sonra Trovaya gidecektir.

Bu hafriyatı idare eden profesör Semple ile hafriyata lâzım gelen masrafı veren Amerika zenginlerinden Mme. Semplenin de hafriyat amelîyatına iştirak etmeleri muhtemel görülmektedir.

Menemenin şimalindeki Larissa harabesindeki hafriyata bu sene de profesör Bohlomun asistanları tarafından devam olunacaktır.

Britanya akademisi âzasından meşhur arkeoloğ ve lisanîyatçı profesör Calder, memleketimizin bazı mntakalarında tetkik seyahatine bulunmak üzere hükümetimizden müsaade almıştır. Bu zat pek yakında memleketimize gelecektir.

MUHABİR MEKTUPLARI

Bandırmada maarif

Bandırma 10 (Hususi) — Merkez kazada dört tane ilk mektep vardır. Bunların ikisi tam teşkilâtlidir. Mevcut olan bu mekteplerde halen (22) muallim vardır. Transit yeri ve ticaretgâh olan Bandırma, halkı maarife çok ehemmiyet vermektedir. İstiklâl harbinden evvel Bandırmada bir idadi mevcut idi. Onun yetiştirdiği talebeler bugün ehemmiyetle nazarı dikkati celbediyor. Sandalcı olanlardan idadi mektebinde okumuş efendilere tesadüf edilmektedir.

Zamanında okuyan ve maarifi takdir eden Bandırmalılar bu ihtiyaçlarını gidermek için müteaddit defalar resmî makamata bir de orta mektep açılması için müracaat ettiler. Bütçe meselesinden dolayı muvaffak olunamadı. Fakat Bandırmalılar hususî olarak bir orta mektep açmağa muvaffak oldular. Bu hususta memleket halkı ve teşkilâtı elinden geleni boş bırakmadı. Belediye kendi binasını orta mektebe verdi. Ticaret odası geçen sene (1450) lira yardımda bulundu. Bu seneki bütçesine de orta mektebin her ihtimale karşı hususî olarak idamesi için gene (800) lira yardım koydu.

Para hususunda yardımda bulunamayanlar da başka sahalarda yardımlarını esirgemiyor. Orta mektepte ücretli olarak bir müdür (müdür İsmail Hakkı bey maarifte uzun seneler hizmet etmiş, Kıbrıs lisesi müdürlüğünde bulunmuş bir zattır) bir erkek ve bir kadın hademedir.

Orta mektepte tedrisatı memleket çocuklarından doktorlar baytar ve mühendis gibi tanınmış ve mektebi âli mezunları fahriyen deruhte etmektedirler. Mektebin birinci sınıfında iki şubenin doksan talebesi vardır. Bütçesi (3000) liraya yakındır. Ticaret odasından başka memleket tüccarları teber-rüda bulunuyorlar.

Önümüzdeki sene de ilk mekteplerden (80) e yakın talebe mezun olacak.

Maarife çok ehemmiyet veren Bandırmalıların bu mezun çocuklarının (70) i orta mektebe kaydolunur.

Ve geçen seneden de sınıfta kalan olursa önümüzdeki senede birinci ve ikinci sınıfların ikişer şubesi olması lâzım gelecek. Orta mektepte Manyas, Aydınçık, Gönen, Erdek gibi mülhakattan da talebe bulunmaktadır.

Yanık olan bu kaza halkının maarife verdiği ehemmiyeti vekâlet her halde nazarı itibara alarak resmî bir hale ifrağ eder ümidini her Bandırmalı beslemektedir.

Evi, dükkânı ve bütün sermayesi yanık olan Bandırmalıların dışından, turnağından artırarak idamesine çalıştıkları orta mektebin bu çalışan kaza halkına bir cemile olmak için vekâletin resmîyetini kabul etmesi lâzım olsa gerek.

Kaza köylerinin ekserisinde ve nahiye merkezlerinde birer ilk mektep vardır. Bunların içinde Manyas, Aydınçık ve Kızılköy mektepleri (5) şer sınıflıdır.

İzmirden Yunanistana tenezüh tertibi

Turing ve otomobil klübü tarafından İzmirden Pire, Selânik ve Girit limanlarına tertip edilen seyahat 15 mayısta yapılacaktır.

— Şu komşum ne mütecessis kadın... Pencereden eğilmiş bizim evi seyrediyor.

MODERN MANİ

Han, hamam, apartıman
Aşıkım size aman...
Bilmezsiniz şu gönül!
Ne yaman şeydir, yaman!
* * *
Yaz çölde, kışın buzda,
Köleyim kapınızda.
İstegim sevda değil,
Yer verin tapunuzda
Kelâmi İffet

— Bakırın kıymeti sahilde belli olur... Geçen sene Ayşe bakır laşmıştı, Ahmede çok pahalıya mal oldu...

Hava

Yakacıkta konuşuyorlardı.
— Buranın havası dünyanın hiç bir yerinde yoktur. Buraya geldim geveli on yaş gençleştim.
— Aman hanımefendi, bunu bana söylemeyin. Ben buraya geldiğim zaman ağzımda diş, başımda saç yoktu. Yürüyemiyordum, halbuki şimdi bakınız...
Ve göğsünü gererek, aslan gibi durdu.
Hanımefendi hayran oldu:
— Siz buraya geveli çok oldu mu?
— Yirmi sekiz sene evveldi hanımefendi; burada doğdum!

Kabiliyet

— Son yaptığın resmi satabildin mi?
— Sattım.
— Azizim sen kabiliyetini yanlış yolda sarfediyorsun, satıcı ol-sana!

— Talihli adam vesselâm.. Her şeyde talihi var. Meselâ vaktile karımı almak istemiş to vermişler!

Kâr

Salamon, sayılı zenginlerden Mordahay efendinin yazıhanesine gitti.
— Mordahay efendi, dedi, size mühim bir iş teklif etmeğe geldim, çok kârlı bir iş. Elli bin lira kazanmak ister misiniz?
Mordahay doğruldu:
— Tabii isterim, Amma nasıl?
— Kolay. Sizin bir kızınız var değil mi?
— Var.
— Kızınızı evlendirmek istiyorsunuz değil mi?
— Evet... Amma bu işle...
— Müsaade ediniz... Kızınıza evlendiği zaman yüz bin lira verecekmışsiniz.
— Doğru.
— Öyle ise kızınızı bana verin, çehiz parası da elli bin lira verin. Elli bin lira kâr edersiniz.

HESAP

Salamonun karısı, Salamaona vardıkdan on beş gün sonra hastalandı.
Yeni evli olduklarından Salamon utandı ve paraya kıyıp karısını doktora götürdü.
Muayeneden sonra apandisitte karar kılındı, ameliyat yapıldı.
Ameliyattan sonra, Salamonla doktor oturmuş konuşuyorlardı. Doktor, apandisitin eski bir apandisit olduğunu, ameliyatın altı ay evvel yapılması lâzımgeldiğini söyledi. Salamon sesini çıkarmadı, sade, doktorun verdiği hesap pusulasını kayın babasına gönderdi!

— Kocanı sever misin?
— Ben her erkeği severim, kendi erkeğimi ne diye sevmiyeyim?..

SİGORTA

Bir sigorta kumpanyasının komisyoncusu, büyük bir müessesenin müdürüne gitti:
— Binanızdaki eşyaları, hırsızlığa karşı sigorta etmek ister misiniz?
Müdür bey bu teklifi makul buldu ve derhal kabul etti:
— İsterim.
Ve müdürle beraber eşyaları tesbite başladılar. Memurların çalıştıkları büyük salonda, müdür:
— Buradaktaki saati sigorta etmeyin, dedi, hacet yok.
— Neden?
— Bütün memurlarımın gözü saattedir de ondan.

Evliler

Bir hanımla bir bey, bir otele girdiler.
Gece yarısı, polis baskın verdi. Herkesi sorguya çektiler.
Sıra bizim bahsettiğimiz hanımla beye geldi.
— Nüfus kâğıtlarınızı veriniz.
— Buyurunuz efendim.
— Siz evli misiniz?
— Evliyiz efendim.
— Amma nüfus kâğıdınızda kayıtlı değil.
— Evliyiz efendim, evliyiz amma, biribirimizle değiliz..

Teminat

Bir bey bir at aldı. Parayı verdikten sonra sordu:
— Bu hayvan korkak değildir ya?
— Hiç değildir efendim, gece sabaha kadar ahırda yalnız kalıyor!

BİR DAHA GÖRSEM!

Sırma saçlarını tarayıp örsem,
Çıplak kollarını bir daha görsem
Canımı verirdim hiç inlemeden
Güzel kollarını bir daha görsem!

Lüle, lüle saçlar bir yana dökülse,
Tarak takılsa da gömlek sökülse.
Yaptığım yanlışta gömlek te gülse,
Güzel kollarını bir daha görsem!

Tersine dönse de çarkı feleğin,
Düşse omuzlardan pembe gömleğin,
İmdat edemese ipek eteğin,
Güzel kollarını bir daha gösem!

Hüseyin Rifat

— Ben aklıma göre şapka isterim.
— Öyleyse sivri bir şapka almız.

CÜCE

Avusturya başvekili M. Dollfuss cücedir.
Bu fıkrayı bir fransız gazetesinden aynen nakle diyorum:
İki Viyanalı konuşuyorlar:
— Haberin var mı?
— Neden?
— Son dakikada, M. Dollfussa yeni bir suikast meydana çıkarılmış.
— Deme... Ne biçim suikastmış bu?
Başvekaletin kapısında bir fare kapını bulmuşlar...

— Fatmalar otomobil almışlar.
— Yeni almış olacaklar, henüz kazaya uğradıklarını gazeteler yazmadı.

KALSIN

Salamon evlenecekti. Kâğıtları asıldı. Fakat ertesi gün gidip ne görsün? Kâğıtta isim yanlış yazılmış.
Memuru buldu:
— Yanlış yazmışsınız. Ben Levinin küçük kızı Raşel ile değil, büyük kızı Rabeka ile nikâhlanacağım.
— Kolayı var, bu kâğıtları yırtar, başka bir kâğıt yazarız.
— Masraf var mı?
— On beş kuruşluk pul.
— Öyleyse kalsın, ne yapalım, küçüğe evlenirim.

Ne desin?

Beyefendi eve hiddetli geldi.
Tramvayda biri ayağına, tam nasırına basmıştı.
— Olur şey değil!.. ta nasırımın üstüne bastı: «Affedersiniz amma...» diyecek oldum. Döndü: «Sersem herif!» dedi.
Karısı, masum bir tavırla:
— Ne desin istiyordun?..

Vait

Tuhaflardan bir zaat, tanıdıklarından birine bir iş vadetmişti. Fakat bir türlü yapmıyordu. Dostlardan biri araya girdi:
— Vadetmişsin...
— Hiç bir şey vadetmedim..
— Amma demişsin ki...
— Canım efendim, ben her söylediğimi dinler miyim sanıyorsun..

YOLCULUK

Gönül! dünyam dar mı dersin,
Son mezinin var mı dersin,
Yıllardır yanar gidersin,
Gurbet benim, dağlar benim!

Bahtı dişinle yolaydın,
Açtığım kalpte soylaydın,
Yol göründü gözüün aydın,
Gurbet benim, dağlar benim!..

— Çığır mecmuası —
Özben

— Geç kaldınız, çay da bitti, pasta da.
— Ziyarı yok hanımefendi, bir çorba içer, pilâv yerim.

— Ocağın nasıl?
— İtfaiye çavuşuna vardım varalı cehenneme döndü!

DÜNYA

Hollivutun genç yıldızlarından
Mary Carlisle

Annabella

Fransız yıldız Hollivuta gidiyor

Genç Fransız yıldızı Annabella yakında Hollivuta gidecektir. Annabella sinema şehrinde üç ay kalacak ve mayıs sonunda Parise dönecektir.

Fransız yıldızı Amerikada Charles Boyer, Pierre Brasseur ve Andre Berley ile birlikte Çingene şarkısı isminde bir film çevirecektir. Bu filmi, "Kongre eğleniyor," filmini yapmış olan Eric Charrel idare edecektir. Annabella Parise dönünce "Moskova geceleri," isminde bir film çevirecektir.

Laura la Plante

Kocası aleyhine boşanma davası açtı

Dün Londradan gelen bir telgrafnameye göre meşhur sinema yıldızlarında Laura la Plante kocasından ayrılmak için Riga mahkemesine müracaat etmiştir.

Laura la Plante bir kaç aydanberi Avrupada bulunuyor. Londrada filim çevirmek üzere bir mukavele de imzalamıştır. Kocası, Amerikada çevirdiği filimleri idare eden William Seiterdir.

Riga, Baltık sahilindeki Letonya hükümetinin merkezidir. Filim yıldızının burada boşanma dava ikame etmesi belki garip görünecektir. Halbuki mesele basittir:

Dünyanın her tarafında boşanma davaları için bir çok kayıt ve şartlar vardır. Amerikadaki Röno şehri bu hususta çok kolaylık göstermiştir. Bu şehirde üç hafta oturan herkes boşanma davası açıp kolayca karar alabilir.

Bu yüzden her sene Röno şehrine binlerce adam geliyor, bunlar bir çok para bırakıyorlar.

Meksika hükümeti bunu nazari dikkate alarak Meksika şehrinde bir hafta oturanların boşanma davası açıp kolayca karar almalarını temin etmiştir.

Nihayet geçen sene Letonya hükümeti bir rekor yapmış, Rigada bir gün oturanın, hattâ hiç bu şehre uğramadıkları halde harç verenlerin davaları görülebileceğini ilân etmiştir. Bunun üzerine çabuk boşanmak isteyenler hep Rigaya müracaat ediyorlar. Laura da bunun için Riga mahkemesine müracaatta bulunmuştur.

★ İngiliz muharriri meşhur Charles Dickensin, David Copperfield eseri filme çekilecektir. Bunun için Hollivutta hazırlıklar yapılıyor.

Sekizinci aşk

Carole Lombard niçin kocasından ayrıldı?

William Povel ile Carole Lombard arasındaki boşanma davası bitmiş, mahkeme talâk kararı vermiştir. Carole Lombard kendisiyle görüşen bir gazeteciye şu sözleri söylemiştir:

«— William çok iyi bir adamdır. Kendisiyle seviştik, evlendik. Fakat bir hafta geçer geçmez tabiatlarımızın birbirine uymadığını gördük. İkimiz birbirine müvazi iki hatta benziyorduk. Hiç böyle iki hattın birleşmesine imkân var mıdır?

Ne o, ne de ben tabiatlerimizi değiştirmedik. Bunun üzerine ayrı gibi yaşamağa başladık. Onun evde olduğu zaman ben bulunmazdım, benim bulunduğum zaman da o eve gelmezdi.

Bu hayat bir gün bizi birbirimize düşman edebilirdi. Bunun için ayrılmaya ve dost kalmağa karar verdik, böyle yaptık.»

Carole şimdiye kadar yedi aşk macerası geçirmiştir. Şimdi sekizinci defa sevip evlenmek istiyor.

★ Marlene Dietrich, «Kızıl imparatoriçe» filmini bitirmiştir. Bu film Rus çaricesi Katerinanın hayatını göstermektedir.

★ Dolly Davise ile André Ranne yakında «Bir çılgınlık gecesi» isminde bir film çevireceklerdir.

★ Hollivutun sarışın yıldızı Esther Ralston, kocası George Webbden ayrılmıştır. Artist şimdi İngilterede film çevirmektedir.

Sevimli Fransız artisti Josselin Gael

Sinema haberleri

★ Berlinde «Aşk karnavalı» isminde bir film çevrilmektedir. Baş rolü Gustave Frölich yapacaktır.

★ Olga Checovanın, Harry Piel ile birlikte çevireceklere filmin ismi «Dünyanın içyüzü» olacaktır.

★ Harold Loyd yeni bir film çevirmeye başlamıştır. Filmin ismi Cabs Powdur.

★ Hollivutta Monte Kristo filmi ingilizce çevrilecektir. Baş erkek rolünü John Gilbert yapacaktır.

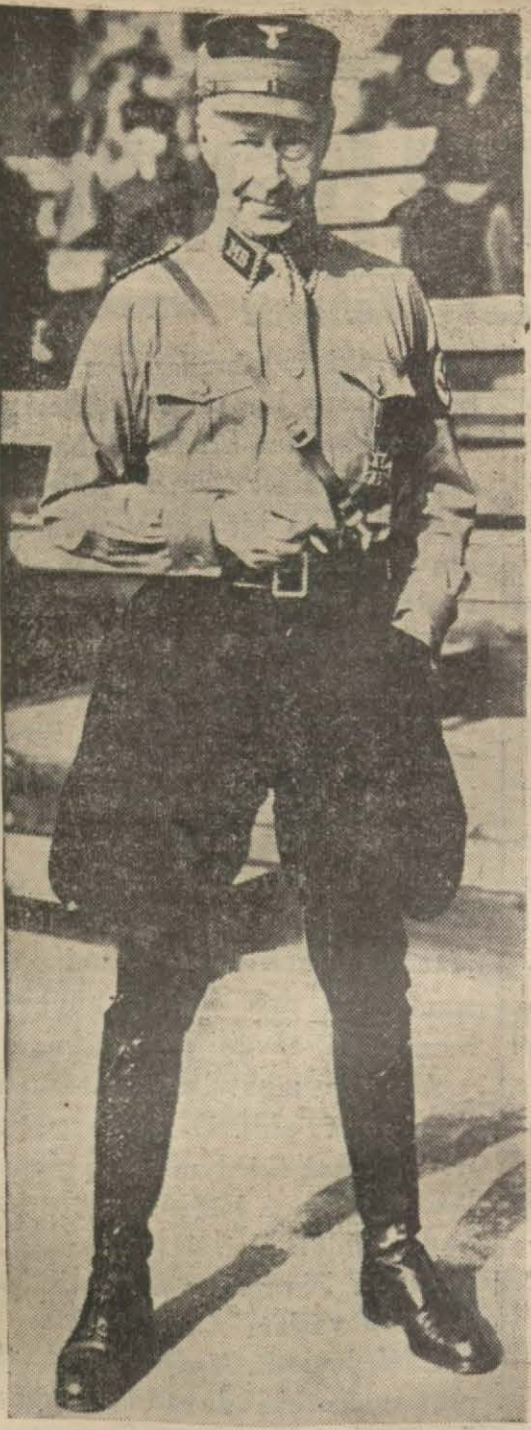
★ Londrada Madam Dubarry isminde bir film çevrilecektir. Baş kadın rolünü Alman yıldızlarından Gitta Alpar yapacaktır.

★ Collen Moore, King Vidorun idaresi altında yeni bir film çevirmeye başlamıştır.

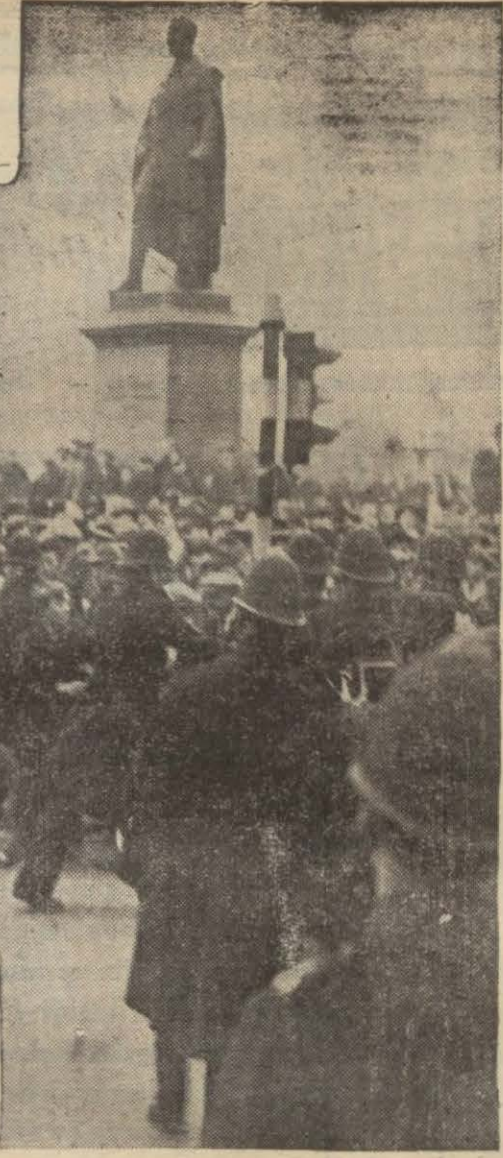

Hollivutun üç genç yıldızı
Nils Asther, ortada Yüdiith
Allen, solda Muriel Evans

Resimli Dünya Haberleri

Eski Alman vellahtı da Nazi fırkasına girmiş ve Nazi üniformasını giymiştir.

Londraya giren işsizler son toplantılarından sonra geldikleri yere hareket etmişlerdir. İşsizler içlerinden bir heyeti parlamentoya göndermek için çok uğraşmışlar, fakat muvaffak olamamışlardır. Resmimiz Londradan ayrılmadan evvelki tezahürlerini gösteriyor.

Paristeki Eifel kulesine büyük bir termometro konmuştur. Bu termometroya bakarak uzaktan geceleri hararet derecesini anlamak kabildir.

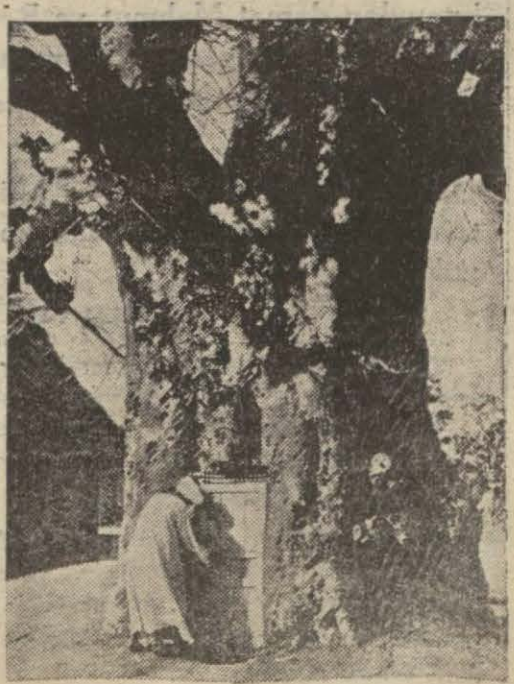
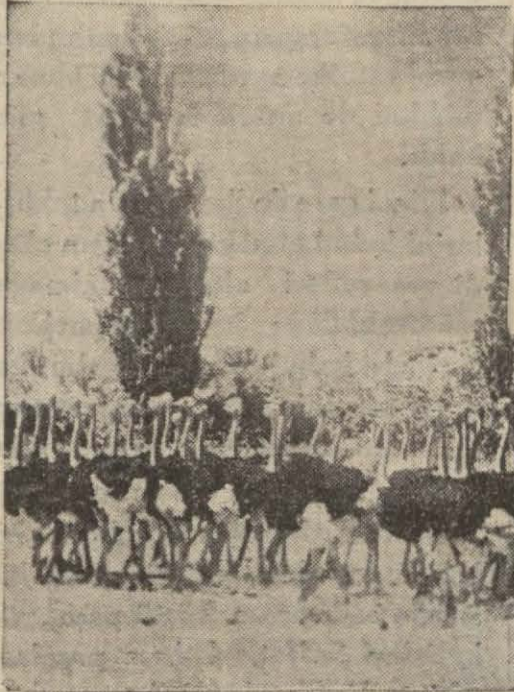
İngilterenin şimalinde kar fırtınaları küküm sürerken cenubunda şiddetli bir kuraklık vardır. Halk su almak için çeşme başlarında nöbet bekliyor, mahalle aralarında fiçilerle su satılıyor. Yukarıki resim bir çeşme başında toplanan halkı göstermektedir. Bu resme bakınca yazın İstanbulda bazı çeşmeler önünde toplanan kalabalığı hatırlamamak kabil değildir. Kuraklığa rağmen su ucuz fiatle satılıyor.

Geçen hafta Londrada evlenen İsveç veliatının ikinci oğlu prens Sigvard karısı ve kardeşile belediye dairesinden çıkarken (prens ortadaki gençtir.)

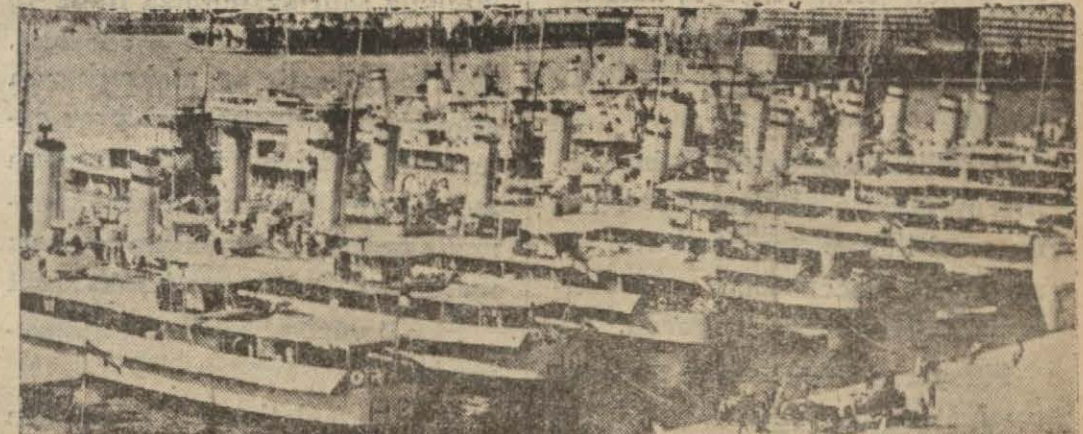
Geçen hafta Mançuri tahtına oturan Pu Yi ile imparatoriçe ve saray erkânı

Afrikada Kongoda büyük bir ağaç: Ağacın kovuğunda iki odalı bir ev vardır. Burada bir aile oturmaktadır.

Son zamanlarda deve kuşu tüylü yeniden moda olmuştur. Bunun için deve kuşu yetiştirmeğe fazla ehemmiyet veriliyor. Yukarıda, Afrikada bir deve kuşu çiftliği görünüyor.

Manevralar münasebetile Cebelüttarkta toplanan İngiliz donanmasına mensup torpido muhripleri yanyana duruyor

Yazan: SULEYMAN KAM - Tercüme, ıktibas hakkı mahfuzdur -

Tefrika No. 253

Siyasî vaziyet fenalaşıyor, devletler Babiâliyi sıkıştırmağa başlıyorlar

Sirplarla mütareke vaki olmuştu. Serdarı ekrem Abdülkerim paşa ile birlikte İstanbul'a gelmiş olan Süleyman paşa huzura kabul olundu. (22 teşrinisani 1876). Abdülhamit Süleyman paşayı şahsan tanıyordu. Fakat Abdülâzizin hal'inde liva rütbesinde olduğu halde sarayı askerle kuşatmak, Sultan Muradı çıkarıp serasker kapısına göndermek, Abdülâzizi saltanatı terke davetle Topkapı sarayına isal ettirmek gibi en büyük ve mühim rolleri taahhüt ve ifa etmiş olması şahsı hakkında yeni padişahın çok dikkat ve teccüssünü celbeylememesine imkân olamazdı.

Abdülhamit Süleyman paşayı kabulünde ona müsait ve mülayim bir tavır ile dil kullandı. Geçmişten, son günlerin ahvalinden, kendi halis niyetlerinden öyle bir surette bahsetti ki Süleyman paşa padişahı «milletin saadetinesine» pek arzulu buldu; bütün saffet ve hüsnü niyetile açılarak cerbezeli lisanile kendisinin meşrutiyete kuvvetli merbutiyetini anlattı. Abdülhamit artık muhabatını iyice takdir edebiliyordu.

Süleyman paşayı kendisinin hürriyetperverane fikirler beslediğine inandırmaya muvaffak oldu.

Süleyman paşa huzurdan çıkarak mabeyin müşiri Mahmut Celâleddin paşanın odasına uğradı.

Orada dinlenirken Mahmut Celâleddin paşa huzura davet edildi. Avdetinde zati şahanenin mülakattan pek memnun kaldığını Süleyman paşaya söyledi. Hattâ (Süleyman paşayı tarafı şahanelerinden bilvekalâ meclisi mebusan nizamnamesini - kanunu esasıya olacak - kaleme almağa memur olan meclise göndereceği) iradesini de tebliğ eyledi.

Basiret gazetesi 16 teşrinisani 92 - 28 teşrinisani 1876 nüshasında «meclisi umuminin nizamati esasıyesini tanzime memur» komisyonun içtimasında askerî mektepler nazırı Süleyman paşanın da hazır bulunduğunu ilân etti.

O akşam Süleyman paşa şurayı devlet reisi Mithat paşa ve serasker Redif paşa ile beraber mabeyine gittiler; padişah huzurunda müzakerede bulundular.

Ertesi günü sadriazam Mütercim Rüşti paşa saraya davet edildi.

Rüşti paşa yapılacak tanzimatın kanun şeklinde değil, hâlâ eskisi gibi bir ıslahat fermanı suretinde olmasına taraftar bulunuyordu.

Paşalar arasındaki düşünce ihtilâfını bilen Abdülhamit te kanunu esasî ilânını, taraftarlarını yese düşürmeyecek şekil ve tedbirlerle, savsaklamak istiyordu.

Süleyman paşa yeni osmanlılar cemiyetine otuz beşinci (yedi) nin reisi olarak - her altı kişiye bir reis olduğunu evvelce yazmıştı - dahil olmuştu. Bu münasebetle di-

ğer otuz dört reis ile yani zamanın en mühim ahrarile tanışıyor. Abdülhamitle ilk mülakatında o, padişahın kendisine beyan ettiği fikirlere kapılmıştı. Bu ikinci mülakatından sonra Mithat paşa huzurunda Namık Kemal bey ve diğer refiklerle görüştüğü sırada padişah hakkında hasıl ettiği fikir ve zehabı ortaya koydu. Fakat diğerleri bu fikirde bulunmadılar; bilhassa Namık Kemal bey şu sözleri söyledi:

— Padişah ifadesinde sadık değildir; meşrutiyet taraftarlarını aylardanberi aldattıyor. Sizi de aldatmak istemiştir. Kanunu esasının saltanat hukukunu kâfil ve zamin olmadığının bahis ile bilhassa ilk altı maddenin tashih ve tadilinde hergün birer suretle ısrar ediyor. Sadriazam Mehmet Rüşti paşa da Gülhane hattı hümayunu gibi bir hattı hümayun neşriyle iktifa olunması reyindedir.

Bu sözler Süleyman paşanın gözünü, fikrini açtı. O günlerde gazetelerde cereyan eden bahislere de dikkatle Abdülhamidin düşünceleri hakkında zehabını tashih etti. (1)

Abdülhamit müteşebbis adamlar olduğunu tanıdığı Mithat paşa ile taraftarlarını kırmağa muvafık görmüyordu.

Mithat paşa kaleme alınan lâyi-haya (kanunu cedit) demişti. Mabeyin başkâtibi Said beyin ihtarile buna (kanunu esasî) denilmesi tercih edildi (2).

Mithat paşa encümençe tetkik olunan kanunu esasî lâyihasını gayri resmî olarak takdim etmesi üzerine Abdülhamit Mithat paşaya kendi el yazısıyla şu mektubu göndermişti:

(Min gayri resmin huzurumuza takdim ettiğiniz kanunu esasî manzurumuz oldu. Bunun ahkâmı şamilinde usul ve istidadı memlekete muvafık olmayan şeyler görülmüştür. Efkârımız memleketin temini istikbaline kefalet edecek bir idareci sahihe vazına masraf olduğundan bu bapta ıbraz olunacak mesai baysi takdirimiz olur.

Kaldı, ki ittihaz olunacak tanzimatı cedidede tebaamızın ihtiyacatının hukuku hükümetle telifi dahi eazzi makasidimizdir. Bina-berin lâyiha mez-kûre havassı vükelâmız beyninde bittezekkür esasî mez-kûre göre tadil olunmak matlubum olduğunu bittebliğ selâmımla sadriazamımıza ifade ve işbu emrimizi dahi irae edesiniz. Her halde emir ve maksadımıza göre asarı reviyetmendî ibraz eylemeniz hamiyeti müslimenizden memul ve işarımızın sadriazamımızla beyninizde mektum kılması matluptur. Abdülhamit

Siyasî vaziyet gittikçe fenalaş-ıyordu.

Büyük devletler Abdülhamidin cülusu üzerine bir ay kadar bek-

(1) Süleyman paşa muhakemesi.
(2) Said paşa mektupları.

ledikten sonra tazyiklerini artırı-yorlardı.

Avusturya, Rusya, İngiltere birer türlü hal şekilleri arz ediyorlardı. Bunların en cezrisi prens Gorçakofunki idi ki ihtilâl halinde bulunan eyaletlerin askerle işgalini, donanmaların Boğaziçine gönderilmesini tasavvur ediyordu. En mutedili de İngiliz projesi idi. Bu projede de diplomatik bir müdahale ile İstanbul'da bir konferans akti, bu konferansta ıslahat ve müsalemet şartlarının tesbiti iltizam olunuyordu.

İki ay müzakereden sonra devletlerce İngiliz teklifi kabul edilmişti.

Mithat paşa bu hattı hümayuna karşı mabeyin başkâtibetine şu mealde bir cevap takdim etti: (3) (26 teşrinisani).

(Hakkımdaki teveccüh ve inayetlerinden dolayı zati şahaneyeye ne yolda teşekkür edeceğimi bilmezken bu hattı hümayunda da nailiyetim şükürgüzarane hissiyatımı ifade beni büsbütün âciz bıraktı.

Arzettiğim kanunu esasî lâyihasında tadil ve tebdili muktazi maddeler bulunduğunu ben de müdrükim.

Zati şahaneyeye sadakatım ve memleketime muhabbetim buhranı hazırı yatıştırmak için iki hal şekli olduğunu arz etmeğe beni mecbur bırakıyor.

Birincisi dahili teşkilâtımızda devletlere vait ve ilâm eylemiş olduğumuz ıslahatı konferansın - tersane konferansının - inikadından evvel tatbiki savaşıdır; bunun mühleti de ancak üç, dört gün kaldı.

İkinci çare de devletlerin tekliflerini kabul etmek ve onların ebedî vesayetleri altında kalmağa mütevekkilâne boyun eğmektir. Birincisi kabul olunmaz, yahut kanunu esasının ilânı konferansın içtimasına kadar tehir edilirse ikinci şık bize tahmil edilecektir.)

Balkan işleri için İstanbul'da bir konferans akti takarrür ettiği bu sırada sadriazam Rüşti paşa, vükelâdan Saffet, Ethem paşalar, Ahmet Vefik efendi ile saray takımından damat Mahmut ve Redif paşalar da siyaseten kanunu esasî ilânını lüzumlu görmeğe başladılar.

Bunun üzerine muhalifler Mütercim paşaya da sataşmağa koyuldular.

(Arkası var)

(3) Larevolitsyon türk: Viktor Berar.

YENİ NEŞRİYAT

Akbaba

Bugün sahibelerini çoğaltarak 24 sahife çıktı. Altı hikâye, üç makale, yirmi fıkrâ, otuz resim, şifirler, makaleler, tel-graflar, günün haberleri. En güzel ve zarif mizah mecmuasıdır.

Resimli Şark

39 numaralı Mart nüshası: Cenap Şehabeddin'in ölümü ve mütevevvi mülâderat ile intişar etmiştir.

DAĞLARI BEKLİYEN KIZ

Yazan: Esat Mahmut

— Paşam endişenize hiç mahal yok. Evli değilim. Dönmediğim zaman arkamdan ağlıyacak ihtiyar bir çift gözden başka düşünemim mevcut değil. Hayatta beni seven...

Biraz durakladı. Gözleri sulanır gibi oldu.

— Hayatta beni seven!.. Yalnız bir ihtiyar annemdir. Elbette bakarlar...

Kumandanla erkânı harp reisi yangözle birbirine baktılar. Sonra her ikisi birden kapımın yanında bilâhareket duran binbaşıya doğru kafalarını çevirdiler. Bulutlu gözler kendi lisanları ile konuşular; tehlikeyi birbirlerine anlattılar.

Genç zabıt kumandana doğru bir adım ilerledi. Güldü.

— Paşam saat biri geçiyor. İki buçuk üç saat sonra hareket edeceğiz. Zati âlinizi görmek kabil olmayacak.

Arzı veda ederim efendim dedi..

Paşa Adnan beyin elini sıktı: — Hiç bu gece uyunur mu? Şüphesiz kalkarken meydana gelecek sizi teşyi edeceğim...

— Niçin zahmet buyuracaksınız!..

— Zahmet filân değil, haydi bakalım bu gece seni çok yorduk, git biraz istirahat et.. Şöyle limonlu koyu bir çay iç, içine de bir konyak atmağı unutma ısır-sın!..

Genç zabiti omuzundan tutarak kapıya kadar getirdi.

— Allah rahatlık versin. Üç saat sonra meydana!..

Adnan selâm verip çıktı..

Bir dakika sonra kumandan, erkânı harp reisi ve binbaşı küçük bir masanın etrafında toplandılar.

Gece saat tam üç... Dışarıda hâlâ hafif, hafif yağmur çiseliyor.. Garnizonların ışıkları yanmağa başlıyor.. Uzaklarda vahşi hayvan sesleri..

Adnan odasında, masasının başında...

Annesine yazdığı mektubun son kısımlarını yüksek sesle okuyor: «İşte anneciğim böyle!.. Vazifem dediğim gibi çok ağır ve tehlikeli... Belki de kim bilir olur a dönmiyebilirim.. A, anneciğim, bak buna işte darılırım. Niçin ağlıyorsun?.. Sil bakayım, göz yaşlarını!..

Sen mert bir asker annesinin! Ben seni iyi tanırım. Ağabeyim Çanakkaledê şehit olduğu zaman gösterdiğin metaneti daha unutmam. Sonra her harbe giden ölmez ya!..

Düşün bir kere anne!.. Oğlun eğer bu işte muvaffak olursa senin gibi kaç yüz tane anne bana dua edecek... Yazık değil mi anneciğim, eğer birimizden biri bu işi yapmazsa binlerce vatandaş körükörüne dağlara tırmanacak ve bir takım vahşiler tarafından insafsızca boğazlanacaklardır. Hiç olur mu bu?

Anneciğim bütün bunları sana meraka düşesin diye yazmıyorum. Fakat insanlık hali bu. Alışmak lazım. Ölmek te nihayet Allahın emridir.

Anne! Hiçkırıklarının sesini ta buradan işitir gibi oluyorum. Yalvarırım sana!.. Zaten şaka edi-

yorum. İki üç güne kalmaz döner hemen sana bir telgraf çekerim.

Anne senden bir şey daha rica edeceğim. Eğer Neclâ gelir de sana benden bir şey sorarsa sakın hırpalama; iyi muamele et.. Kader bu! Her seven mubakkak sevilmaz ki!..

Hepsini öğrendim biliyorum. Sen üzülme. Gazetelerde nişan tafsilâtını okudum. Yalnız ne saklıyayım senden anne! Çok ıztırap çektim, çok ağladım.

Artık Allaha ısmarladık, inşallah tekrar gelir senin pamuk yumağı gözlerinden bol bol öperim. Bana dua etmeği unutma, benim cici, sevgili anneciğim!..»

Adnan, mektubu bitirdikten sonra zarfı aldı. O sırada gözlerinden akan iki damla yaş yuvarlana yuvarlana kâğıtların üzerine kadar geldi. Kendi kendine gü-lümsedi. Parmaklarını gözlerine götürüp yaşları sildi.

Zarfı kapadı. Ayağa kalktı. Alnını pencereye dayadı. Karanlığı uzun, uzun seyretti. Sonra tekrar geri döndü. Saatine baktı. Gerinerek:

— Ahmet!

Diye bağırıldı.

İçeriye genç bir nefer girdi.

— Saat üç buçuğa geliyor.

Gidecek arkadaşlar zannederim odalarından çıktılar değil mi?..

— Evet beyim meydana gittiler. Hattâ size uğrıyacaktı, kapıya kadar geldiler, ses sada olma-yınca «çocuk uyuyor, dokunmayın, yarım saat sonra hareket edecek» diyerek gittiler..

Adnan hemen kaputunu sırtına geçirdi:

— Ahmet! dedi, ben meydana koşuyorum. Arkadaşlarla gitmeden vedalaşayım, biliyorsun ya biz de yarım saat sonra hareket ediyoruz. Onun için ben gelene kadar her şeyi hazırla. O eşkiya elbiseleri midir nedir onları da çıkar. Şimdi geliyorum!..

Hemen arkasına bakmadan odanın fırladı: Merdivenleri dörder dörder atlayarak pavyondan çıktı, bir motosiklete bindi, meydana doğru gitti!..

Yağmur çiseliyor..

Birdenbire hangarlar tarafından kopup gelen borazan sesleri bir rüzgâr gibi eski kale duvarlarına çarparak kasabamın karanlık sokaklarında uzun akisler bıraktı. Bir anda bütün projektörler yandı.

Havalanmak üzere meydana dizilmiş duran tayyareler elektrik ziyalarının altında birer kartal mehabetile ağır ağır kumalda-mağa başladılar. Biribiri arkasına hareket eden motosikletler pavyonlardan hangarlara doğru akın eden zabiteleri taşımakla bitiremiyorlardı.

Adnanı götüren motosiklet tam tayyarelerin kalkmağa hazırlan-dığı yerde durdu. Adnan, atladi. Motosilleri muayene eden makinistlere bazı emirler veren tabur kumandan vekili yüzbaşı İhsan beye doğru koştu:

— Aşkolsun İhsan bey, Allaha ısmarladık demeden gidecektiniz değil mi? Yok belki dönmem... İnsan veda da mı etmez?

(Arkası var)

Bu Perdenin Arkasında

Tefrika No. 68

Yazan: Earl derr Biggers

Türkçeye çeviren: Z. İ.

«Bütün bu muhakemeye istinaden bir tuzak kurdum, ve ümit ettiğim zamandan çok daha evvel Sir Frederik'in katili içine düştü. Müfettiş Duf gözlerini evrakin üzerinden kaldırdı. Aynı zamanda hem okumuş, kiem de dinlemiş gibi görünüyordu.

— Cınai meseleleri halledebilmek için insan üç evsafa malik olmalıdır: Zekâ, ifrat derecede bir sây, ve şans. Bu meselede zekâ mühim rol oynamış.

Şan eğildi:
— Bütün hayatımca zihnimden çıkaramıyacağım kelimeler... Bunları mağrurane hatırlıyacağım.

Flanneri istemiyerek:
— Evet pek te fena değil dedi. Lâkin henüz bitirmedik; ya kadife terlikler? Ve Hilari Galt? Galt'in cinayeti bütün bunlara nasıl merbut olabilir?

Şan yüzünü buruşturdu.
— Fazla hodbinlik sevmem. Bu noktayı da müfettiş Flanneri'nin parlak zekâsına terk ediyorum.

Flanneri Duf'e hitaben:
— Belki cevabımı bu evrakin içinde bulurum dedi.

— Henüz yarısındaım. İptida Hilari Galt'in ismi zikrediliyor: Cinayetin vaki olduğu gün, Erik Dürand yazıhanede bulunuyormuş, o zamanlar yüzbaşı rütbesindeymiş. Bütün bunları anlamak için okumamı tamamlamam lâzım.

— Şüphelendiğiniz eşhasın içinde Ev Dürand'ın hangisi olduğunu Sir Frederik yazıyor mu? diye Şan sordu.

— Tabii hayır. Bütün bildikleri, bu kadının Kirk buildingte çalıştığı, ve Lila Bar olmasının ihtimalinden ibaret.

— Evet. Ev Dürand'ın Peşavar'dan kaçtığını biliyor muydu?

— Hiç şüphe yok.

— Kervanla gittiğini?

— Evet, kolonel Betham'la birlikte Hayber boğazından geçmişler.

Hepsi odanın nihayetinde oturan kolonele baktılar.

— Doğru mu? diye Flanneri sordu.

Kâşif seyyah başını eğdi.

— Fazla inkâr etmiyeceğim. Evet doğru.

— Belki biliyorsunuz?...

— Ne bilirim bileyim, söylemeğe hakkım yok.

Flanneri hiddetle:

— Eğer mecbur edersen...

— Tecrübe etmekte serbessiniz, fakat vaktinizi kaybetmiş olursunuz.

Kapı açılarak, mis Morov beraberinde asansörcü kız Lila Bar olduğu halde içeriye girdiler. İsmi meçhul olan bu kadın Erik Dürand'a bakarak durdu.

Dürand kanlı gözlerini kadına doğru kaldırdı. Kısık bir sesle:

— Buradan gidiniz, buradan gidiniz diyebildi. Bana çok büyük felâketler getirdiniz. Sizden şimdi nefret ediyorum, buradan gidiniz!

Kadın bu kelimelerin manasından ürkererek bir iki adım geri çekildi.

Şan hemen yanına yaklaştı. Müşfik bir sesle:

— Affedersiniz madam dedi, belki yeni havadis duymuşsunuz-

dur. Bu Dürand ismini taşıyan adam Sir Frederik'i öldürmüştür. Zevciniz değil mi?

Kadın bir iskemlele yığılarak, yüzünü ellerile kapadı.

— Evet zevcimdir.

— Siz Ev Dürand'sınız değil mi?

— Ev...et.

Şarli asabî bir çehre ile Flanneri'ye dönerek:

— Şimdi hakikat meydana çıktı dedi. Bir çinlinin fikirlerini dinlemek sizin için ebedî bir hicap teşkil etmez!

Ev Dürand'ın başından geçenler

Flanneri şiddetle Ev Dürand'a hitaben:

— Her şeyi çoktandır biliyormuşsunuz? Binbaşının buraya geldiğinden haberiniz vardı... Cinayet gecesi kendisile görüştünüz...

— Hayır! Hayır; o akşam görmedim. Eğer benim buildingde çalıştığım haberi olmuş ise, bana görünmemek için başka yoldan girmiştir; çünkü kendisini burada görmüş olsaydım, hiç tereddüt etmeden polise ben haber verirdim.

Flanneri sükûnet buldu.

— Peki, biraz da arkamıza bir göz atalım. Nihayet Ev Dürand olduğunuzu itiraf ettiniz. Bundan on beş sene evvel Peşavar'da kocanızı bıraktınız ve şimdi burada bulunan kolonelin kervanile kaçtınız.

Ev Dürand gözlerini kaldırıp ta koloneli görünce hafif bir titreme vücudunu kapladı.

— Çok doğru. Kolonel Betham'a mülâki olmuşum.

— Kocanızı bıraktınız ve bir başka adamla kaçtınız.. Niçin? Koloneli mi seviyordunuz?..

Kadının gözleri parladı.

— Hayır! Buna inanmayız. Kolonel bana büyük bir iyilikte bulundu; bundan dolayı kendisine hiç bir mesuliyet teveccüh etmemelidir. Bu kararımı daha Betham'ı görmeden çok önce vermiştim.

Kolonel:

— Çok rica ederim Ev, benim için telâş etmeyiniz. Beni kabahatsız göstermek için hususî işlerinizden buradan bahsetmek beyhudedir.

— Bu âlicenaplığı esasen bekliyordum. Fakat ısrar ediyorum, şahsiyetim meydana çıktığı gün, bütün hakikati anlatacağıma söz vermiştim. Erik'in fena hareketinden sonra, vicdanım titremeden doğruyu söyleyeceğim.

Flanneri'ye döndü:

— Biraz mazimden bahsedeceğim: Ebeveynimin ölümünden sonra Devonşayr'da amcamla halamın yanına gitmiştim. Çok mesut degildim, amcamın tuhaf fikirleri vardı. Nazik bir adamdı, beni severdi, lâkin birbirimizle hiç anlaşamazdık. İşte o sıralarda Erik Dürand'a tesadüf ettim;

romanlarda bahsolunan kahramanlara benziyordu; hemen sevdim. Henüz on yedi yaşında idim. On sekiz yaşına bastığım gün evlendik. Peşavar'da vazife aldı, ben de birlikte gittim.

(Arkası var)

Her akşam bir hikâye

Kelepir yüzük!

Kapalıçarşı. Bedesten civarının kuyumcularla dolu sokakları hazin bir boşluk içinde. İktisadî buhran kendisini en çok burada hissettiriyor. Eskiden arı kovanına benzeyen, çeşit çeşit Anadolu kibarlarına, İstanbul düğünlerine elmas satan dükkânlar şimdi ufak tefek tamirat yapmakla kendilerini bahtiyar sayıyorlar.

Eskiden çok parlak zamanlar görmüş olan Karabet efendi, kârlı günlerin geri gelmesinden ümidini keserek dükkânının bir köşesine büzülmüş, gözleri ileriye doğru değil de hep geriye bakıyormuş gibi renksiz ve fersiz. O yaşamıyor, hülyalara, maziye gömülü, içi tahassürle dolu, olduğu yerde sanki uyukluyor.

Dükkân eski şatafatını çoktan kaybetmiş. Koca kasa yerinde amma içi kolyelerle, broşlarla, yüzüklerle dolu değil.

Maamafih Karabet efendinin bu ihtiyar yaşta hâlâ para hırsile kendini yemesine de hiç mana yoktur. Şunda kaç senelik ömrü kalmıştı? Elinde hem kuyumculuk, hem tefecilik ile biriktirdiği koca servet bütün dünya buhranlarına meydan okuyarak hiç ekilmeden duruyordu. Karabet efendinin bütün teessürü bu eski hazinayı şu son senelerde bir iki misli çoğaltamamaktan ibaretti. Maamafih ne kadar olsa eski şark terbiyesi almıştı. Bir fırsat çıkar, gene iyi vurgun yapılacak zamanlar gelir diye kendisini avuttu ve bu loş, rutubetli, köhne dükkânın kahrını çekiyordu.

Bir gün, dükkândan içeri bir müşteri girdi. Karabet efendi büyük bir seyyah vapurunun İstanbul'a uğradığını duymuştu. Vapur bir hafta İstanbul'da kalacak, sonra Akdeniz kıyılarına dolaşmağa gidecekti. Karabet efendi bu seyyah akımından kendisine değil ancak antikacılar belki bir hisse çıkacağını tahmin ettiği için, hiç sevinmemişti. Fakat dükkândan giren bir müşterinin ecnebi olduğunu görünce birdenbire iyi bir iş yapmak ümidile yerinden fırladı.

Hakikat, içeri gelen uzun boylu bir Amerikalı cebinden bir pırlanta gerdanlık çıkararak satmak istediğini söyledi ve Karabet efendiye uzattı.

Karabet efendi pertavsızını gözüne koymağa bile lüzum görmeden, gerdanlığa şöyle bir baktı. Kaba bir fransızca ile, bir işe yaramıyacağını, almak istemediğini söyledi. Müşteri canı sıkılmış bir vaziyette gerdanlığı cebine korkun Karabet efendinin gözleri parladı. Çünkü müşterinin elinde bir yakut yüzük görmüştü. Bu kan gibi kırmızı, nadide bir taştı. Karabet efendi iyi bir iş yapabileceğini tahmin etti.

— O nedir? diye sordu. Yüzüğü işaret ediyordu. Bu çok güzel bir taşta benziyor.

Müşterinin canı sıkılmış tavrı devam ediyordu. Yorgun bir tebessümle güldü.

— Güzel görünüyor amma, dedi, nafile. Yalancı taştır. Yalnız gösterişi var.

Karabet efendi, bu sözlere rağmen, yüzükle pek alakadar oluyordu. Çünkü onun bunca senelik tecrübeler içinde yuvarlanan gözlerini kolay kolay aldatmazdı. Elini uzattı, müşterinin parmağından yüzüğü aldı. Baktı, pertavsızın altına tuttu. Uzun uzun mu-

yene etti. Sonra gene ecnebiye verdi.

— Hakkınız varmış. Yalancı bir taş. Fakat gayet iyi taklit edilmiş. İsterseniz buna yüz lira veririm.

Yüz lirayı işidince seyyahın tavrında bir hayret eseri görüldü.

— Yalancı bir taş için yüz lira verilir mi? diye sordu.

Karabet efendi:

— Eh, merak bu. Hoşuma gitti. Bazi müşteriler arar da... diye bir şeyler söylemek istedi.

Seyyah tereddüt ediyordu. Âdeti razı olup olmamak için kendi kendisile mücadele eder bir halde idi. Nihayet:

— Veremiyeceğim, dedi. Aile yadigarıdır da... Yoksa derhal satardım.

Karabet efendi müteessifane içini çekti, müşteri de gitti. Fakat ertesi günü gene geldi. Bu defa pırlanta bir bilezik getirmişti.

— Bunu nasıl buluyorsunuz? diye sordu.

Karabet efendi gene memnuniyetsizlikle başını salladı:

— Nadide bir şey değil. Fakat şu parmağınızdaki yüzüğü satmak isterseniz ona 300 lira vermeye hazırım.

Seyyah gene hayretle gözlerini açtı:

— Bu yalancı bir yakuttur dedim size. Pek kıymetli bir aile hatırasıdır. Hiç değeri olmadığı halde benim için 3000 liralık bir mücevherden daha yüksek bir yer vardır.

Karabet efendi âdeti ipnotizme edilmiş gibi yüzüğe bakıyordu. Bir gün evvel nasıl olup ta bu kelepiri kaçırmış olduğuna o kadar esef etmişti ki o gece gözüne uyku girmemişti. Onun için artık bugün ne yapıp yapıp ecnebiyi kandırmağa karar vermişti. İhtimaliki vapur kalkıp gidecek, Karabet efendinin o kadar sabırsızlıkla beklediği fırsat ta elden kaçacaktı.

— Peki, dedi, size 3000 lira vereyim, bu yüzüğü bana satınız.

Seyyah itiraz ediyordu:

— Nasıl olur? diyordu. Sonra beni sizi aldatmış olmakla itham ederler. Yalancı bir yüzük hiç üç bin liraya satılır mı?

Karabet efendi ısrar ediyordu:

— Ben razı olduktan sonra... Ben bir kere bu işi kafama koydum. Üç bin lirayı vermeğe hazırım.

— Gidip şahit tedarik etmeden size bu yüzüğü üç bin liraya kabil değil satamam.

Karabet efendi müşterinin gene elinden kaçacağını gördü. Kabil olsa boğazına sarılıp yüzüğü zorla alacaktı. Her ihtimali düşünerek:

— Siz ecnebisiniz, dedi. Şahit bulmak zor olur. Şuradan ben dükkân komşularından şahit çağırırım.

Filhakika, sağa sola seslendi. İki ahbab tedarik etti.

Ecnebi:

— Efendiler, dedi, işte sizin huzurunuzda şu yalancı yakutu üç bin liraya satıyorum, dedi.

Karabet efendi:

— Ben de kendi rızamla alıyorum, dedi. Ve derhal paraları aldı. Sevincinden titriye titriye verdi.

Parayı alan seyyah, otomobile atılarak otele geldi. Çantasını

Radyo

15 Mart perşembe

İstanbul : 18-19 plâk neşriyatı, 19-19,30 Selim Sırrı bey tarafından konferans, ajans haberleri, 19,30-21 Türk musiki neşriyatı (Kemal Niyazi bey, Hayriye hanım, Mahir bey, Müzeyyen hanım), 21-21,30 muhtelif neşriyat ve ajans, 21,30-22,30 radyo orkestrası tarafından dans musikisi.

Varşova (1414 m.) — 17,55 Polonya klâsik musikisinden mürekkep konser, 19,20 Vilnadan nakil, müsahabeler, 21,05 hafif orkestra musikisi, 22,05 Milânodada Skala operasından naklen «Palestrina» operası.

Budapeşte (550,5 m.) — 17 Hubay sarayından nakil, müsahabe, 19 Bela Roz çığan takımı, 20,30 operadan naklen Franz Erkelin eserlerinden «Hundayi Laszlo» isimindeki opera temsili, müteakiben hafif ve müntehap bir konser.

Viyana (507 m.) — 18,15 piyano, 18,35 şarkılar, 20,05 orkestra, 22 Milânodan naklen Palestrina konseri, 23,45 akşam haberleri, 24,15 plâk.

Bükreş (364 m.) — 19,20 Dinico takımının konseri, 20,30 Romen operasından naklen temsil.

16 Mart Cuma

İstanbul : 12,30-13,30 alaturka plâk neşriyatı, 18-19 plâk neşriyatı, 19-19,30 muhtelif neşriyat, ajans haberleri, 19,30-21,20 Türk musiki neşriyatı (Eliza hanım, İnci hanım, Ülkü hanım, Sevim hanım), 21,20-21,30 ajans haberleri, 21,30-22,30 Necip Yakup bey orkestrası.

Bükreş (364,5 m.) 20 müsahabe, gramofon, 21 konser, 22,45 radyo jürnal.

Budapeşte (550,5 m.) — 19 cazbant, 22,10 radyo jürnal, 22,30 orkestra, 24 çığan musikisi.

Paris (312,8 m.) — 21,50 gramofon, 22,10 konser, 12,15 gramofon.

Prağ (470,2 m.) — 19,25 Alman radyosu, 20,05 gramofon, 21 konser, 22 keman, 23 havadis.

Roma (420,8 m.) — 20,30 havadis, gramofon, 21,45 opera.

Varşova (1414 m.) — 19,20 şarkı, 20,05 radyo jürnal, 21,02 konser, 23,40 dans musikisi.

Viyana (506,8 m.) — 18,30 piyano konseri, 19,05 radyo jürnal, 20,05 komedi, 21,45 fanfar, 22,50 radyo jürnal, 23,05 orkestra.

AKŞAM

Abone Ücretleri

Türkiye Ecnebi

SENELİK 1400 kuruş 2700 kuruş

6 AYLIK 750 » 1450 »

3 AYLIK 400 » 800 »

1 AYLIK 150 » —

Abone ücretleri doğrudan doğruya AKŞAM idaresi namına gönderilmelidir.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Zilkade: 28 — Ruzukasım: 128

F. İsmet Güneş Ögüt İkinci Akşam Yazı

E 10,18 11,57 6,08 9,28 12 1,31

Va. 4,33 6,12 12,23 15,44 18,15 19,46

İdarehane: Babıali civarı

Acımsuluk Sk.

13 No.

Bromural

«Knoll»

25 senedenberi

sinirleri

teskin edici

tehlikesiz ve hervakit

en çok istifal olunan

bir ilaçtır.

Bromural, bilkimi takviye edilmiş ve büsbütün zararsız bir vallerian müstahzarıdır.

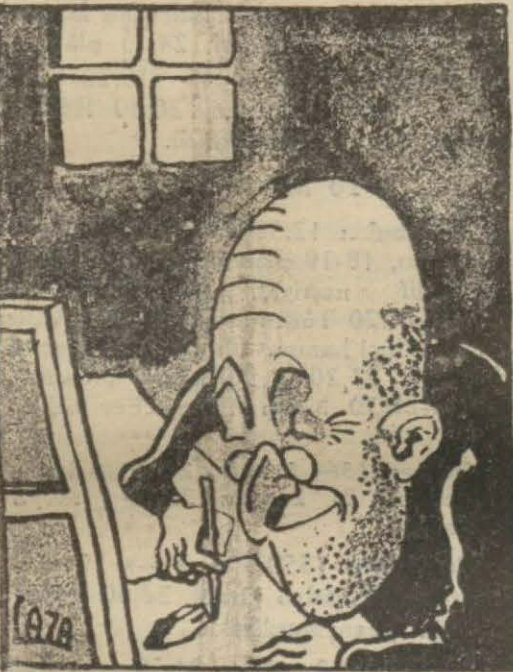
10 ve 20 komprimi havî tıplarında eczanelerde reçeteli satılır.

açtı. Orada elindeki yakut yüzüğe tamamen benzeyen dokuz yüzük daha vardı. Hususî bir mahfaza içinde de Karabet efendinin ilk günü muayene ettiği hakiki yakut yüzük duruyordu. Onu tekrar parmağına geçirdi ve o akşam hareket eden trenle İstanbul'dan ayrıldı. Hikâyecî

Mutlaka okuyun

Arkadaşlarım, kardeşlerim, ya ben anlatamıyorum, yahut siz anlamıyorsunuz, anlamak istemiyorsunuz. Ben, anlatabildiğime eminim. Eğer siz anlamıyorsanız kabahat ediyorsunuz, anlamak istemiyorsanız suçlusunuz. Neden bilmelerinizi doğru adrese göndermiyorsunuz? Kaç kere yazdım,

kaç kere rica ettim. Bilmecelerinizi: Çocuk dünyası, bilmece memurluğuna gönderiniz! dedim. Siz gene, bilmecelerinizi rasgele bir adrese yazıyorsunuz. Kiminiz çocuk dünyası muharrirliğine, kiminiz Akşam gazetesi idare müdürlüğüne, kiminiz Akşam matbaasına, kiminiz neşriyat müdürlüğüne gönderiyor. Başmuharririmize bile bilmece gönderenler var. Bu hal karışıklığa sebep oluyor. Hem biz güçlük çekiyoruz, hem siz haksızlığa uğruyorsunuz.

Neden bir türlü söz dinletemiyorum bilmem. Kazanların hediyeleri yalnız taşradaki okuyanlarımıza gönderilir. İstanbuldaki okuyanlarımız hediyelerini bizzat gelip Ankara caddesinde AKŞAM KİTAPHANESİNDEN hediyelerini almalıydılar. İstanbuldaki okuyanlarımıza, hediyeleri posta ile gönderilmez.

Çocuk dünyasına gönderilen bilmece mektupları içinden, bilmecenin bir kenarına ilâve edilen satırlarla, sualler soruluyor, kütüphaneden kitap isteniyor. Bilmece ayrı, sorgu ve istek ayrıdır. Bunların ikisi üçü bir araya gelirse, işin içinden çıkılmaz.

Bir kâğıda, iki haftanın bilmecesini birden yazıyorsunuz. Halbuki bilmeceler ayrı ayrı tasnif edilir. Yapmayınız bunu.

Eğer istediğiniz bir şey varsa: Akşam gazetesi idaresine yazınız. Bir şey soracaksanız: Çocuk dünyası muharririne sorunuz. Bilmecelerinizin hallini: Çocuk dünyası bilmece memurluğuna gönderiniz. Aynı kâğıda iki bilmece halletmeyiniz. Bilmece hallettiğiniz kâğıda başka bir şey yazmayınız.

BEŞ KART BIRIKTIRENLER

Şefik B. Perihan H. Fikret B.

Kurtla Leylek

Aç bir kurt, parçaladığı bir kuzunun budunu yerken, gırtlığına bir kemik kaçtı.

Kurt zorladı, uğraştı, bir türlü kemiği çıkaramadı. Boğulacaktı.

Bir yardımcı aramağa başladı. — Boğazımda kalan kemiği kim çıkarırsa, ona mükâfat veririm dedi.

— Ne verirsin? Diye sordular. Dedi ki: — Kemiği çıkarana, istediğini veririm. Benden ne isterse dilesin. * * *

Kimse kemiği çıkaramıyordu. Nihayet bir leylek: — Ben çıkarırım! dedi. Kurt hemen ağzını açtı: — Çıkar. — Ne vereceksin?

— Ne istersen. — Bir düzüne yılan, bir küme

akrep isterim. — Ne edeceksin onları?

Sardalya kutusu

Geçenlerde, İskoçyada, ihtiyar madam Midleton, torunu ile plâjda gezerken bir sardalya kutusu buldu. Kutunun içinde bir kâğıt vardı.

Kadıncağız, tam kutuyu denize fırlatacağı zaman, torunu Cak koldundan tuttu:

— Büyük anne, bu kâğıtta Franklen yazılı... Eski bir şey bu... Kâğıdı büyüklere göstereyim. Bu çocuğun sayesinde eski bir hatıra yeniden canlandı.

Bundan seksen dokuz sene evvel, kutba giden Con Franklen kaybolmuş ve cesedi bile bulunamamıştı. İşte, bu sardalya kutusundaki kâğıt, Franklenin yazdığı bir kâğıttı.

Con Franklen 1845 te 138 kişi ile kutbun şimali garbi yolunu keşfe gitmişti. Kendisinden bir daha haber alınmadı. 1859 da, İskoçyalı gemici Klintok, kutup civarında bir buz kovukta 1848 tarihli bir kâğıt buldu. Franklen 1847 de arkadaşlarının bir çoğu ile beraber ölmüştü. Kâğıt şu satırlarla bitiyordu: «Yarın, 26, Bak Fiş nehrine gidiyoruz.» İki geminin kapitanı imza etmişlerdi.

Madam Midletonun geçende bulunduğu kâğıtta da şunlar yazılı: «28 mayıs 1847. İki gemi buzlar arasında saplanıp kaldı — Kumandan Franklen.» Biraz daha aşağısında: «Vaziyet iyi.» Daha sonra: «Mürettebat: 6 nefer, 2 zabıt, gemileri terkettiler...»

Mesele anlaşıldı. Buzlar arasında kalan gemilerden çıkmışlar ve buzlar üstünde açlıktan can vermişler.

Buz cesetleri muhafaza ettikten, her halde 89 senedenberi bulunamayan bu ilim fedailerinin cesetleri bulunacaktır, çünkü oralara kadar gitmek artık kolaylaşmıştır.

Hediyeler

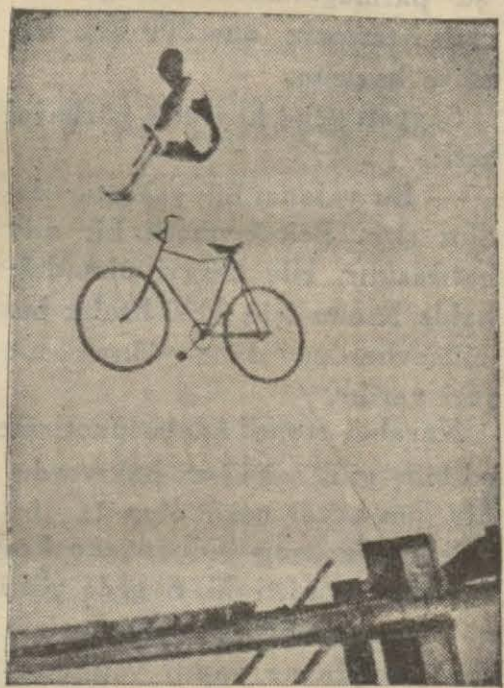
Çocuk Dünyası hediyeleri perşembe günü saat 1 den 4 e kadar yalnız AKŞAM KÜTÜPHANE'sinde verilir. Ankara caddesi 121

BEŞ KART BIRIKTIRENLER

Naciye Mehmet Celâl Sahr Mediha hanım bey Etem H.

Yaman atlayış

İngiltere sahillerinde, 60 kilometre süratle bir bisiklet yarışına girdikten sonra, bisikletle resimde gördüğünüz yüksekliğe çıkıp, yarışçılar denize atlıyorlar.

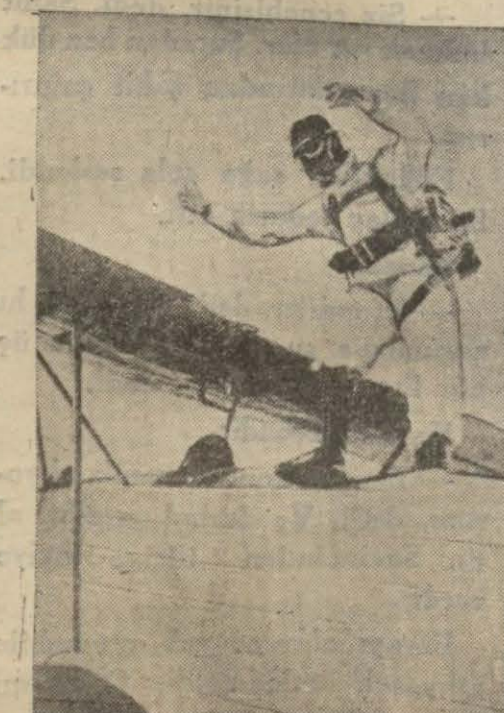
Ceylan yarışı

ve çölde bir ceylana rasgelp peşine düşmüşlerdir. Yarış on beş kilometre üstünde olmuştur.

İlk beş kilometrede, saatte 95 kilometre yol alan otomobili kolaylıkla geçmiştir. Hayvan bundan sonra yavaşlamış ve hız 40 kilometreye inmiştir. 10 kilometreyi bu hızla koşmuştur. 10 kilometrenin sonunda otomobil bozulmuş ve hayvan yalnız başına yarışa devam etmiştir.

Bu tesadüf ceylanın hızını kronometreleştirmiştir. Ceylanın koşuşu, saatte vasatı 95 kilometredir. Hiç az değil.

Paraşüt

Sol tarafta, tayyarecinin heyecanlı anını görüyorsunuz: Paraşütle kendini atmağa hazırlanıyor... Atıyor: Sağdaki resim, tayyareciyi paraşütle havada gösteriyor... Ortadaki resim, paraşütle yere konuştur.

Bir müsabaka

Londrada, Kristal Palasta bir musiki müsabakası yapıldı. Bu eğlenceli resim, hoş resim bu müsabaka esnasında çekilmiştir. Hoş bir tezat değil mi?

Zeytinyağı

Bir kaç aydır Cezayirde ve bütün Afrikada, otomobillerde zeytinyağı kullanılmak üzere tecrübeler yapılıyor.

Bir kaç senedir, şimali Afrikada, zeytinyağı istih-sali gittikçe artıyor ve müstahsiller, malları artkça, satacak pazar bulamıyorlar.

Bunun üzerine, zeytinyağını başka yerlerde kullanmanın çareleri düşünülmüştür. Nihayet zeytinyağının, otomobil sanayiinde kullanılan madeni yağlara hemen hemen müsavi evsafı bulunduğu anlaşılmıştır.

Şimdi otomobillerin motorlerini yağlamak için zeytinyağı kullanmak istiyorlar.

Taliiler

15 Şubat 1934 tarihli bilmecemizi doğru halleden Vefa lisesi talebesinden 948 numaralı Hüsnü bey birinci hediye olan (mektap çantası) almıştır.

Dikkat

Çocuklar, bilmeceleri gönderirken adrese dikkat ediniz. Yalnız BİLMECE MEMURLUĞUNA diye yazılan zarfların sahipleri hediye kazanır.

Fırsattan istifade

İstanbul, Sultanhamam 32 No. herkesce maruf

A. PAPADOPULOS**Kumaş mağazası**

İngiliz, Fransız, Alman ve gerek yerli fabrikalarına yapmış olduğu son siparişini teslim alarak nadide kumaşlarını muhterem müşterilerinin intihabına amade bulundurmaktadır.
Telefon: 20098

Fiyatlarda fevkalâde istifade**MISIR İŞ LİMİTED****Sermayesi: 100,000 Türk Lirası****Merkezi: ANKARA - Şubesi İSKENDERİYE**

TÜRKİYE İŞ BANKASI tarafından tesis edilmiştir.

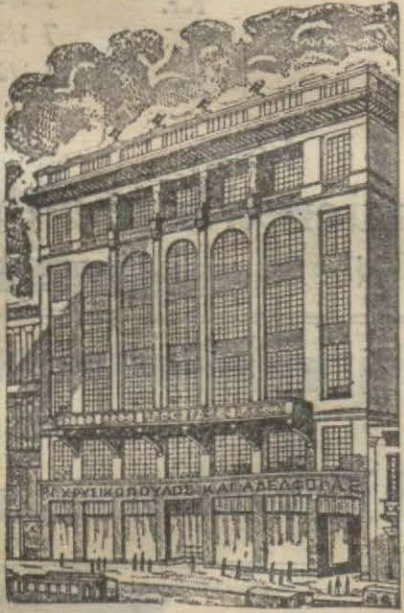
İthalât, İhracat, Komisyon ve**Emanet işleri yapmaktadır**

İSKENDERİYE de satılmak üzere emaneten mal gönderenler, hesabımıza, TÜRKİYE İŞ BANKASI şubelerinden avans alabilirler.

En iyi fiatla, en az masraf ve komisyonla emin bir surette iş görmek isteyenlerin MISIR İŞ LİMİTED'i tercih etmeleri kendi menfaatleri icabıdır.

Telgraf adresi: **MISIRİŞ - İskenderiye****İSTİFADENİZ İÇİN**

Atina seyahatinizde

HRİSİKOPULO

Müessesesini ziyaret ediniz.

Stad caddesi 31

En son model

**ERKEK
KADIN
ÇOCUK**

eşyaları, zengin çeşitler

Kambyo farkı

Fevkalâde ucuzluk

(14140)

LİNOMANTOL KANZUK**(Romatizma ilâcı)**

Had ve müzmin adale, mafsal ağrılarile soğuk algınlıklarından mütevellit ağrılarda ve siyatiklerde tesiri şayaynı dikkattir.

Her eczanede bulunur.

(14289)

ALEV**Ateş Tuğlası****ve
Toprağı**

Fenni yapılan ilk Ateş tuğla fabrikasıdır. Avrupanın en iyi markalarına muadildir. 1700 dereceye dayanır. Her modelde sipariş alınır. Fabrika: Defterdar. Çömlekçiler AHMET CUDİ Ateş tuğlası Fab. Tel. 22512. Yazıhane: Galata, Danış Han. Telefon: 41993.

ANKARA AJANLIĞI

Raif Bey Tel. 1488

Her ocağa, her bacaya, her kazana, her lokomotif, her fabrikaya göre Ateş Tuğlası ve Ateş Toprağı Yerli varken dışarıya taşınan toprağa para vermek Millî sanayiye yararlıdır. (14182)

Kulak Misafiri:

**Bütün RADYOLARI
Tecrübe ettim
Hiç birinden
Memnun kalmadım.**

**RADYO'sunu
DİNLEDİM ve
SATIN ALDIM**

MARKONİ - SAHİBİNİN SESİ
210, İstiklâl caddesi, Beyoğlu
(14171)

Doktor Milâslı İsmail Hakkı

Beyin İkbâl kütüphanesinde, ve Hakkâklarda Raşit efendide bulunan eserleri: Kr.
Kur'an'a göre Hazreti İsmail'in babası. 40
İslâm dininde etlerin tezkiesi (Domuz eti vesaire hakkında kur'anın mühim mucizelerini bildirir) 20
Hakikati İslâm (İngilizlerin suallerine cevaptır.) 75
Malarya yani sıtma hakkında kimler neler bilmeli? 12,5
Kur'an tercüme edilebilir mi? ve yeni vadiye fatiha tercüme ve tefsiri. 10 (14309)

CİCİ DUDAKLIK

Dünyanın en sabit dudak boyası,

FARUKİ'nin CİCİ

alıdır. Hiç bir temasla silinmez. Yıkansa bile çıkmaz. 24 saat dudakta kalır. Tecrübesi kolaydır.

Deposu: Sultanhamamında

FARUKİ GÜZEL KOKULAR

mağazasıdır.

Beyoğlu üçüncü sulh hukuk hakimliğinden:

1 - Hrant Çopuryan ve Serafim Serafimi efendilerin müştereken mutasarrıf oldukları 4025 Lira kıymetli muhammeneli Beyoğlunda, Bayram ve Abanoz sokaklarında kâin 16-19 No. lı kârgir ve zeminden maada üç katlı 9 oda bir matbah 2 helâ odunluk ve kömürlük sarmış ve kuyuyu havi ve elektrik ve terkos tesisatı olan hanenin tamamı altındaki dükkan ile birlikte şuyun izalesi zammında açık arttırmaya vaz edilmiş 19/4/934 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15 ten 16 ya kadar Beyoğlu sulh Mahkemesinde bilmüzeyede satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulursa o gün ihale edilecektir. Bulmadığı takdirde en son arttırmanın teahhüdü kâim kalmak suretile 2 inci arttırma 15 inci güne tesadüf eden 5/5/934 cumartesi günü saa 15 ten 16 ya kadar icra olunacak ve en çok arttırana ihale edilecektir.

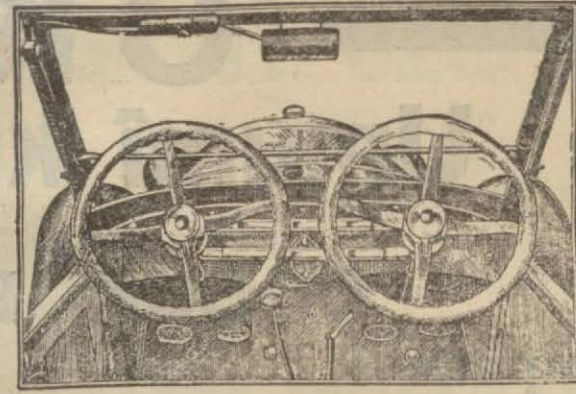
2 - Tarihi ihaleye kadar müterakim maliye vergisi, vakıf icaresi, belediye resmi ve dellâliye müşteriye aittir.

3 - Arttırmaya iştirak edecekler kıymeti muhammeninin yüzde 7 1/2 nisbetinde teminat akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubu getirmeleri şarttır.

4 - Arttırma bedeli tarihi ihaleden beş gün zarfında mahkeme kasasına tediye edilecektir, aksi takdirde ihale fesh ve farkı fiyat zarar ve ziyân, faiz bilâ hükmü kendisinden tahsil edilecektir.

5 - 2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesine tevfi kan gayri menkul üzerindeki ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alacaklıların gayri menkul üzerindeki haklarını, hususile faiz ve masrafa dair olan iddiaların isbat için tarihi ilândan itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbetlerle birlikte satış memuru müracaat etmelidir, aksi takdirde hakları tapu sicilli ile sabit olmaları satış bedelinin paylaşmasından hariç kalmaları.

6 - Şartname mahkeme divanhanesinde herkesin görebileceği bir yerde asılmıştır, fazla tafsilât almak isteyenlerin 984/3 numarasile başkıtâbete müracaatları ilân olunur.

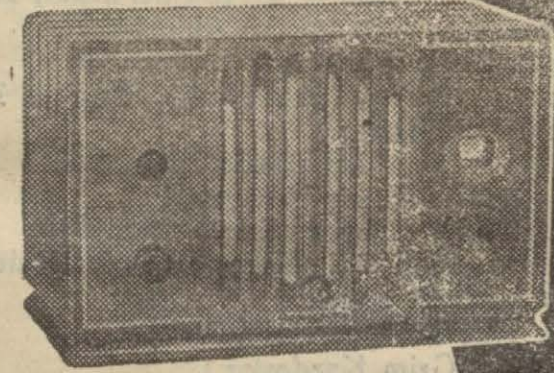
Fikri Tefrik**OTOMOBİL ve MAKİNİST**
mektebi

Taksim - Cumhuriyet abidesi karşısında

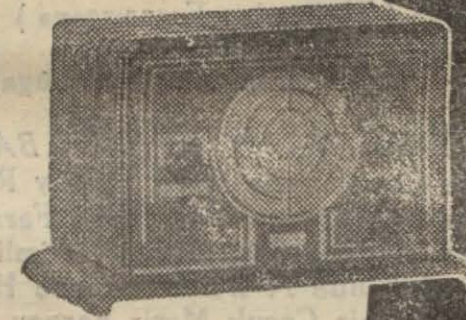
Şöforlere; yeni ders devresinde Nisan iptidasında başlayacaktır. Müddeti 3 ay ücreti 50 liradır. Direksiyon talimleri, kolaylık,

emniyet ve muvaffakiyet temini için çift direksiyonlu otomobil üzerinde yaptırılır. Kadın ve erkek amatörler kayıt muamelesi her zaman açıktır. Amatörlere direksiyon talimleri, 20 ders 26 liradır. Tafsilât için program istiyiniz. Telefon: 42508

(14253)

FADA RadioModel
142

8 Lamba

Model
125

5 Lamba

**İlmin ve Fennin
Rakipsiz İki
Saheseri**

TÜRKİYE
UMUM AÇENTASI
Duyuş Müessesatı
GALATA, Voyvoda Cadd.
Danub Sigorta Han,
İkinci kat

RADYOLIN

En büyük sergilerde 18 diploma
48 madalya kazanmıştır.
Böyle güzel dişler yalnız

RADYOLINkullanıcıların
dişleridir.

Diş tabipleri diyor ki:

"Dişlerin ve ağzın sıhhati sabah ve akşam günde 2 defa dişleri temizlemekle kabildir."

Ankara Valiliğinden:

Keşif bedeli 1,369,782 lira 84 kuruş olan Ankara Şehri Stadyum ve Hipodromunun muayyen bir kısmının inşası toptan götürü olarak, ve keşif bedeli 368,424 lira olan incesu mecrasının ıslah ve civarının drenajı vahidi kıyasi fiat esası ile 60 gün müddetle 15 Şubat 1934 tarihinden 16 Nisan 1934 tarihine kadar münakasaya çıkarılmıştır. İhale Ankara Vilâyetinde 16 Nisan 1934 pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır.

Daha ziyade malûmat almak isteyenlerin Ankara Vilâyeti Nafia Baş Mühendisliğine müracaatı. (635)

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünden:

Maarif Vekâleti Müşaviri Profesör M. Malche Terbiye hakkında Üniversite konferans salonunda dört konferans verecektir. Konferansların günleri ve mevzuları aşağıda gösterilmiştir.

22 Şubat ve 1 Mart perşembe günleri: "Terbiye prensipleri", 8 Mart perşembe günü: "İlk çağda terbiye - eski Yunan ve Roma terbiyesi", 15 Mart perşembe günü: "Rönesans devrinde terbiye", Konferanslara saat 14 te başlayacaktır. Herkes gelebilir. (838)

İstanbul Emniyet Müdürlüğünden:

Ortamektep, Lise veya yedi senelik idadi mezunlarından ihtiyat zabıtlığı yapmış olup yaşları yirmi üç ile otuz arasında bulunmuş olanlar yakında açılacak polis ikinci ve üçüncü komiserlik ihtihâna kabul edileceklerinden talimlerin şimdiden nüfus hüviyet cüzdanı Askerî terhis teskeresi ve mektep şahadetnamesini bir istidaya raptederek Vilâyet makamına müracaat etmeleri ilân olunur. (1147)

OKUYUNUZ!

Umumî kütüphane külliyyatından

ve

ÇOCUK EDEBİYATI NEŞRİYATINDAN:

Umumî Kütüphane:

N. 1 — Küçük Denizçisi (Andersen)	Kr. 10
N. 2 — Casus Çocuk (Alfons döde)	" 10
N. 3 — Dilenci (Gi dö Mopasan)	" 10
N. 4 — Mustatil sandık (Edgar Alan Po)	" 10
N. 5 — Kışla hayatı (Jorj Kurtölin)	" 10
N. 6 — Divin (Alber Samen)	" 10
N. 7 — İki zavallı (Leon Frapye)	" 10
N. 8 — Jorinda ile Jorindel (Grim Kardeşler) resimli	" 10
N. 9 — Helena Fon Sidov (Feliks Hollender) resimli	" 10
N. 10 — Mesut Prens (Oskar Wayide)	" 10
N. 11-12 — Arkadaşım (Maksim Gorki)	" 15
N. 13-14 — Wilhelm Tell (Şiller) resimli	" 15
N. 15-16 — İnsanlığın Başlangıçları (Birinci kısım) resimli	Dr. " 20
N. 17-18 — İnsanlığın Başlangıçları (ikinci kısım)	Röne " 20
N. 19 — İnsanlığın Başlangıçları (üçüncü kısım)	Verno " 10
N. 20 — Mrinmaji "Hikâye,, (Rabindranat Tagore: 1933 Nobel mükâfatını kazanmıştır.)	" 10
N. 21 — Lengeran Veziri (Ahuntzade Mirza Feth - Ali)	" 10
N. 22 — La Fonten'in seçilmiş Hikâyeleri	" 10
N. 23-24 — İki taraflı cinayet (Edgar Alan Po)	" 15
N. 25 — Cüzelleşen Türk Dili (Kuşunlu zade Raşit)	" 10
N. 26 — Hiyalis (Albert Samen)	" 10
N. 27 — Kurtlar Mucizesi (B. M. Kemal)	" 10
N. 28 — Altın Kaz (Grim Kardeşler)	" 10
N. 29 — Yaşasın Hakikat (Muslih Ferit)	" 10
N. 30 — Kibritçi Kız (Andersen)	" 10
N. 31-32 — Lügat (Türkçeden Fransızcaya)	" 20
N. 33-34 — İçli Kız (Dostoyevsky)	" 20
N. 35-36-37 — Fransızcadan Türkçeye Lügat fevkalâde cilti	" 37 1/2

ÇOCUK EDEBİYATI NEŞRİYATINDAN BASILMIŞ BULUNAN KİTAPLAR

N. 1 — Kanada Çayırlarında Moris Farney Resimli	Kr. 10
N. 2 — La Fonten'in Dalgınlıkları Moris Farney Resimli	" 10
N. 3 — Siberya içlerinde Şarl Güyon Resimli	" 10
N. 4 — Denizin Dibinde P. Demousson ve H. Peliyer Resimli	" 10
N. 5 — Harikulâde bir Çocuk Moris Farney Resimli	" 10
N. 6 — Burun Ağacı Grim Biraderler Resimli	" 10
N. 7 — Altın Dağın Kırkı Grim Biraderle Resimli	" 10
N. 8 — Tunus Masalları Jorj Riget Resimli	" 10

Ecnebi Müellifler Koleksiyonu:

Arkadaşım	Büyük forma	Kuruş	25
Wilhelm Tell	"	"	25
İnsanlığın başlangıçları I kısım	"	"	25
İnsanlığın başlangıçları II	"	"	25
İnsanlığın başlangıçları III	"	"	20
Mrinmaji	"	"	25
Lengeran Veziri	"	"	25
La Fontene'in seçilmiş hikâyeleri	"	"	25

Çocuk Hikâyeleri

N. 1 Altın Dağın Kralı	ciltli	Fiati	Kr.	15
N. 2 Kedi Kürklü Kız	"	"	"	15
N. 3 Su Kızı	"	"	"	15
N. 4 Elmas Gerdanlık	"	"	"	15
N. 5 Kâtibe	"	"	"	15

Hususî Kitaplar:

Gazinin "14,, inkılâbı	"	"	20
Yüz Sene Uyuyan Adam 208 sahife	"	"	40
İnsanlığın başlangıçları fevkalâde ciltli 400 sahife	"	"	75

NIK KARTER

Meşhur Amerikan Polis Hafiyesi

N. 1 Isabel Benton'un Son Koza	Kr.	7 1/2
N. 2 Vaşington'da Bir Cinayet	"	7 1/2
N. 3 Bir Doktorun Cinayeti	"	7 1/2

40 sahife

Fiati 7 1/2 kuruş

Taşra karilerimize kolaylık olmak üzere posta pulu veya havale kabul olunur. Posta ücreti bize aittir

Sahip ve Naşiri: Umumî Kütüphane neşriyatı - Reklâm matbaası. İstanbul: Ankara caddesi No. 80

Hastalara iyileşmek, sağlamlar hasta olmamak için:

PERTEV ŞURUBU kullanırlar!

Selânik Bankası

Alelâde heyeti umumiye içtimama davet

Selânik Bankası hissedarları, ticaret kanununun 361 inci maddesine ve esas mukavelesinin ahkâmına göre 1934 senesinin nisanının 8 inci Pazar günü saat on buçukta Galatada idare merkezinde "Assicurazioni Cenerali hanında,, sureti adiyede içtimaa davet olunurlar.

Ruznameî müzakerat

- 1 — Meclisi İdare ve mürakıp raporlarının kraatı,
- 2 — 1933 bilançosunun ve kâr ve zarar hesabının tasdiki ile meclisi idarenin ibrası.
- 3 — Müddeti hitam bulan meclisi idare âzasının yerine yeniden âza intihabı.
- 4 — Şirket idarei umumiyesine memur meclisi idare âzasına ve ya müdürlere verilecek tahsisatın tayin ve teşbiti zımında meclisi idareye ita kılınan salâhiyetin teyidi. Meclisi idare âzasına verilecek hakkı huzurun teşbiti.
- 5 — Meclisi idare âzasına şirketle icrayı muamele etmeleri için ticaret kanununun 323 üncü maddesi mucibince mezuniyet itası.
- 6 — Mürakiplerin intihabı ve ücretlerinin tayini.

Lâakal 100 (yüz) franklık 125 (yüz yirmi beş) hisse senedi kuptürüne malik olup ta heyeti umumiyeye iştirak etmeği ve ya temsil edilmeği isteyen hissedarlar, hisse senetlerini Heyeti Umumiyenin içtimamından lâakal bir hafta evvel, yani 1934 Nisanının birinci gününe kadar:

- İSTANBUL'da : Şirket Merkezine
 SELÂNİK'te : Selânik Bankası Şubesine
 ve nihayet 15 gün evvel, yani nihayet 1934 Martının 24 üncü gününe kadar:
 PARİS'te : Cambon Sokağı 43 numarada
 Credit Foncier d' Algerie et de
 Tunsie'ye
 PARİS'te : 29 Boulevard Haussmann'da
 Societe Generale'e

tevdî etmelidirler.

Meclisi idare

Terki ticaret dolayısıyla MÜZAYEDE İLE SATIŞ

1934 Martının 16 ncı Cuma günü sabah saat 10 da Beyoğlunda İstiklâl caddesinde sabık rus konsolohanesi sırasında 394-396 numaralı Fridman mefruşat mağazasında müceddet mobilyaların 2 nci müzayedesi icra olunacağı ilân olunur. Pey sürenlerden %25 teminat alınır.

KINOPRİN

Kaşeleri

Bütün Grip nöbetlerinin, baş ve diş ağrılarının yegâne devasıdır. Her eczahaneden arayınız.

13613

Dr. A. KUTİEL

Karaköy'de Tepeçular caddesi No. 33 (13852)

İstanbul icra hâkimliğinden:

Cihangirde Sölmagir külhan çıkması İspiro apartmanı ve namı diğer Leonidi apartmanında mukim iken ve elyevm ikametgâhı meçhul kalan Olimpiya hanımın Hüseyin Hayrettin beye olan borcunuzdan dolayı 4 nci icra memurluğundan 934/228 No. 11 dosya mucibince yenileme kanununa tevfikan 10/8/984 tarihli celseye ademi icabetiniz hasebile hakkınızda ilânen tebligat icrasına karar verilmiş olduğundan bu kere tayin olunan 14/4/984 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 de İstanbul icra hâkimliğinde bizzat veya bilvekalâ hazır bulunacağınız lâzimgelceği aksi taktirde ademi huzurunuzla mürâfaa icra ve tetkikat kılınacağı teblig makamına kaîm olmak üzere ilânen teblig olunur. (14464)

BAŞ AĞRILARINA
 KAŞE
 NEOKALMİNA
 YEGÂNE İLAÇTIR.

GRIP ROMATİZMAYA
 DIŞ AĞRILARINA

BAŞ ve DIŞ ağrıları
 Grip - Nezle - Romatizmaya hakiki
 Kaşe **KALMİTİN**
 Büyük eczanelerde satılır. (13700)

Yaz mevsimi münasebetile

KİRALIK OTEL VE GAZİNO

Havanın güzelliği Çam ve Akasya ağaçlarının kesreti ve hususiyeti dolayısıyla her sene sayfiye mevsiminde büyük rağbet görmekte olan Burgaz adasının iskele başındaki 28 odalı mobilyalı oteli ile altındaki büyük gazinosu birlikte veya ayrı ayrı kiraya verilecektir. Talip olanları Yeni postane karşısında Küçük Kınacıyan hanında 6 numaraya müracaat etmeleri.

(14461)

Bayram tebrikleri

Yüzerce çeşit, beş renkli, yaldızlı kartlar. Toptan-olara gayet ehven. Merkezi Maarif kütüphanesi.

HAFTA

Türkiyenin en canlı,
En sevimli, en ucuz
HAFTALIK GAZETESİ

YAKINDA ÇIKIYOR

idaresi: Ankara caddesinde Sühulet Kütüphanesi

(14495)

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42862 - Sirkeci Muhürdarsade
Han Tel: 22740

Trabzon Sür'at Yolu

Gülcemal vapuru 15
Mart

Perşembe 20 de Galata
rihtimından kalkacak. Gidişte
İnebolu, Samsun, Ordu, Gire-
son, Trabzon, Rize, Hopaya.
Dönüşte bunlara ilâveten Pazar,
Of, Pulatane'ye uğrayacak-
tır. (1187)

Bartın yolu

BURSA vapuru 15
Mart

Perşembe 19 da Sirkeci
rihtimından kalkacaktır. (1188)

Mersin Sür'at yolu

Çanakkale vapuru 16
Mart

Cuma 11 de Sirkeci rihtim-
ından kalkacak. Gidişte
İzmir, Antalya, Mersin, Pa-
yasa. Dönüşte bunlara ilâve-
ten Alanya, Küllük, Çanak-
kalaya uğrayacaktır. "1189,"

Tophanede kâin telsiz telgraf
merkezimizin, 935 senesi bida-
yetinde tepdili icabeden cihazı,
pazarlık suretile talibine ihale
edilecektir.

Şartnamesini görmek ve
daha fazla malûmat almak
isteyenler her gün saat do-
kuzdan on sekize kadar İda-
remiz Levazım Şefliğine mür-
acaat etmelidirler. Pazarlık
16/Nisan/934 pazartesi günü
saat on beşte yapılacaktır.
"875,"

BONO

Her türlü bonolarla emlakî mazbu-
ta, yurtdük, ocaklık vesikası alır
satar ve satmak isteyenlere emlak
ve arazi alır, Balıkpazar Maksudiye
Han N. 35. Uğurlu zade M. Derviş

ASİPİN KENAN

Sizi soğuk algınlığından, nezleden,
gripten, baş ağrısından koruyacak en
güzel ilaç budur. (14307)

Möble apartıman

Maçka'ya Narmankı apartımanında beş
odalı möble apartıman kiraya veriliyor.
Kaptıya sorunuz. (14112)

NESTLE

Etiket Müsabakası

14 Mart 1934 tarihli keşidesinde
kazanılan numaralar listesidir.

67701	60032	52272	40945	47983
68554	39673	70479	49647	50394
52918	72774	53186	59750	57753
64018	63121	57441	60445	66820
50675	66459	51060	50015	39342
39794	63412	60128	71497	67713
50424	52192	59530	46975	36088
49991	59786	47188	36523	70542
66478	59303	64174	35875	72897
71361	66777	66513	40573	52957
47167	36574	63869	70555	46212
72891	64139	63176	67859	13216
68106	66435	39120	50983	44322
53306	58177	66286	62478	58433
50563	72225	52333	53195	63550
61873	57293	45030	44174	45269
58012	50522	38350	61700	63425
68668	50620	35876	58081	48661
50362	58765	59176	52236	51235
46435	67177	44711	63483	72342
46832	68707	52858	47957	58245
47653	47176	66372	39425	39910
71668	47126	66357	37102	50074
51388	59741	36940	67545	67670
70825	52095	52372	63049	39405
52392	56716	61663	36827	48658
49584	35862	67540	67692	38827
58843	44007	47987	44425	67369
46417	45390	50458	58749	59402
52204	44589	60883	46858	40261

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925

Karadeniz Yolu

SADIKZADE vapuru
18-Mart

PAZAR

günü saat 20 de Galata rihtimından
kalkacak, gidişte: Zonguldak, İnebolu,
Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu,
Giresun, Tirebolu, Görele, Trabzon,
ve Rize'ye dönüşte bunlara ilâveten
Of ve Sürmene'ye uğrar.

THE TURKISH AMERICAN Shipping and Trading Co

Hayri - Araboğlu ve Şerik
American Export Lines The
Export Steamship Corporation
NEW - YORK

Her on günde bir Newyork ile İma-
nımız arasında muntazam posta:
Her ayın 10, ve 25 inci günleri
New - York'dan hareket.

Yakında Nev-York'dan gelecek va-
purlar.
Exilone vapuru 22 Martta doğru
Executive vapuru 14 Nisana doğru

Yakında Nev - York, Fladeliya ve
Bostona için yolu ve eşyayı ticariye
alarak hareket edecek vapurlar.

Exilitor vapuru 12 Martta doğru
Exilone vapuru 26 Martta doğru

Kumpanya, müşterilerinin menafine
daha iyi hizmet ve fevkalâde seri pos-
talar taktim emelle İskenderiye veya
Marsilyada aktarma suretile ve doğru
konşimento ile Newyork için mezkur
limanlardan muayyen tarihlerde hareket
eden ekspres ve lüks vapurlarına yolu
ve eşyayı ticariye kabul edecektir.

Bu vapurlar Amerikanın dahil ve
bütün vilâyetleri ile Kanada, Golf, Mek-
sika ve Los Angeles ile San Fransisko
Seattle vesaire bütün limanlar için
doğru konşimento ile eşyayı ticariye
kabul edder,

Fazla tafsilât için Galata'da 6 no
Yakif (Eski Arapyan) hanında 4 üncü
katta Hayri - Araboğlu ve Şerik mür-
acaat. Tel. 4.4957-8-925 (18861)

ŞEKERCİ
HAFİZ MUSTAFA
MAHDUMU
BAHÇEKAPI
HAMİDİYE CADDESİ
N: 90
Her yerde arayınız. (18861)

Hasan özlü unları

HASAN
ÖZLÜ
UNLARI

PIRİNÇ	özü
PATATES	özü
NİŞASTA	özü
ARPA	özü
BEYAZ MISIR	özü
BEZELYE	özü
YULAF	özü
MERCİMEK	özü
İRMİK	özü
ÇAVDAR	özü

Unlarını çocuklarınıza yediriniz. İstediklerini ve sevdiklerini bıktır-
mıyarak değiştire değiştire yediriniz. Vitamini ve kalorisi çok olan
bu mükemmel özlü unlarla yavrularınız neşeli sıhatli tombul
olurlar. Çabuk büyürler, çabuk diş çıkarırlar, kemikleri
kuvvetlenir, ishal olmazlar, çelik kollara, demir pençeye, taş
adalâta, granit vücade, pürnur bir dimağa, pembe ve tombul
yanaklara azim ve iradeye malik olurlar. HASAN ÖZLÜ
UNLARI İLE VAPILAN MAHALLEBİ ve ÇORBALARIN ve tatlı-
ların, ve pürelerin ve yemeklerin lezzetine payan olmaz. Hasan
Ecza deposu. Taklitlerinden sakınınız. Hasan markasına dikkat.

Türk musiki meraklılarına

Kıymetli muganniyemiz **FIKRIYE HANIM**
Eski **Londra**, Yeni **Türk**

Lokanta ve Birahanesinde taganni etmektedir.

Esasen ucuz olan fiyatlarımıza hiç bir zam yoktur.

Ahırzaman
peygamberi
Hazreti

MUHAMMED

Hayatı ve kurduğu dinin esasları
Dördüncü forma çıktı.
Maarif kütüphanesinde 5 kuruştur.

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden:

Halen Rusyaya stajiyer talebe göndermek mevzuubahs
değildir. Bu gibi bir kararın ittihazı halinde keyfiyet gazetelerle
ilân edileceğinden beyhude yere müracaat edilmemesi alâka-
darların malûmu olmak üzere ilân olunur. (1116)

Akay işletmesi müdürlüğünden:

20 Mart 934 salı gününden itibaren

1 — Yalnız Köprü - Kadıköy - Haydarpaşa vapurlarının hareket
tarifesi değişecektir. Yeni tarife iskelelere asılmıştır.
2 — Yalovaya kadar giden (104) No. 1 Ada seferi Köprüden saat
8,50 de Kadıköyünden 9,10 da kalkacaktır. (1195)

İzmir Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Ahmet ağa mahallesinin Nurabıt çarşısında kâin 12000 lira muham-
men kıymetli ve 324 - 96 metre murabbaı 59 eski 65 Taj No.11 mukad-
dema boyahane binası elyevm mamur demir mağazasının bedeli
birinci tertip mübadil tasfiye vesikasile ödenmek üzere mülkiyeti
kapalı zarf usulile müzayedeye çıkarılmıştır.

Taliplerin müzayedeye ve ihâlât kanununun tarifâtı veçhile 5/4/934
Perşembe günü saat 14 de kadar tekliflerini Millî Emlâk Müdüriye-
tinde müteşekkil Satış komisyonuna makbuz mukabilinde vermeleri
ilân olunur. "1197,"

* İst. Evkaf Md. ilânları *

Tekirdağ Evkaf idaresinde tahminen bin kilo miktarındaki hurda
kurşunlar kıyye itibarile müzayedeye çıkarılmıştır. İhalesi 18/3/934
tarihine müsadif pazar günü saat on beşte Tekirdağ Evkaf idare-
sinde yapılacaktır. Taliplerin müracaatları ilân olunur. (1136)

İstanbul Üniversitesi Mübayaat

Komisyonundan:

1 — Fen fakültesine bağlı Beyazıtta eczacı mektebindeki
inşaat ve tadilat toptan aleni münakasaya vaz edilmiştir.

2 — Mezkûr inşaata talip müteahhitlerin asgarî "5000," lira
kıymetinde bir binayı muvaffakiyetle ikmal ve teslim etmiş olması
lâzımdır.

3 — Talipler İstanbul Üniversitesi Mimariğine müracaatla ehli-
yetlerini gösterir evraklarını tetkik ettirecektir. Alacakları vesai ki
kâtibi umumiliğe işaret ettirdikten sonra bu işe ait mukavelename,
şartname, lâhika ve projesini tetkik etmek ve suretlerini istinsah
etmek üzere her gün mübayaat komisyon kitabetine müracaat
edecektir.

4 — Talipler kendi teklif edecekleri fiyatın % 75 u nisbetinde
teminat muvakkateleri ile birlikte ihale günü olan 18 mart 934
pazar günü saat 14 te Üniversite mübayaat komisyonunda hazır
bulunacaklardır. (855)

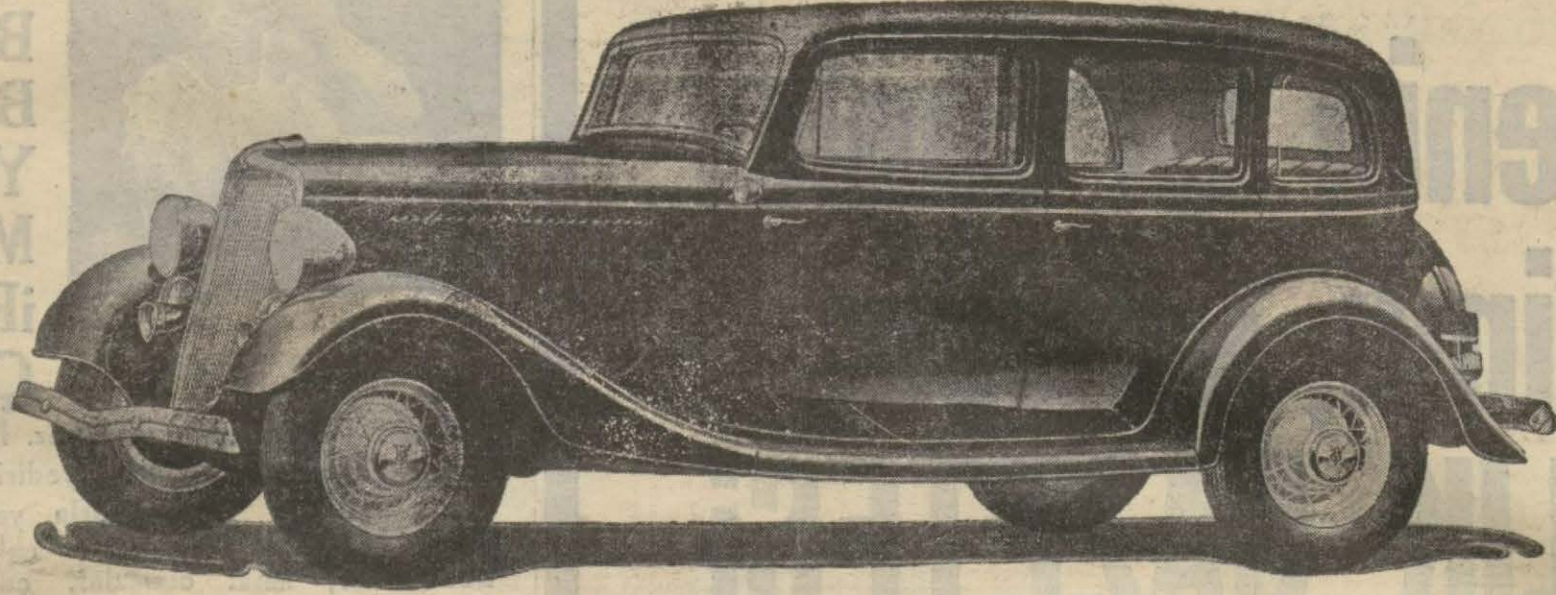
Posta T.T. İstanbul Baş

Müdürlüğünden:

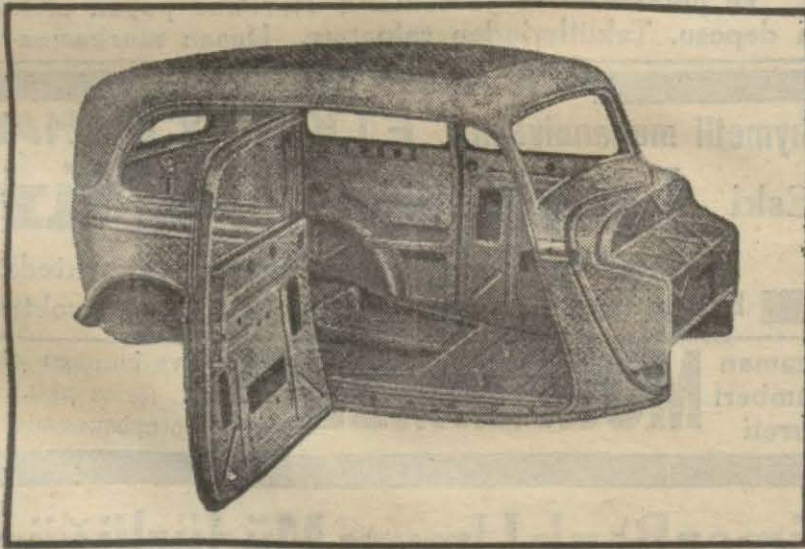
Kartpostallardan mada bilumum Arap harfli posta pulları
1 Nisan 934 tarihinden itibaren mevkii tedavülden kaldırılacaktır.

1934

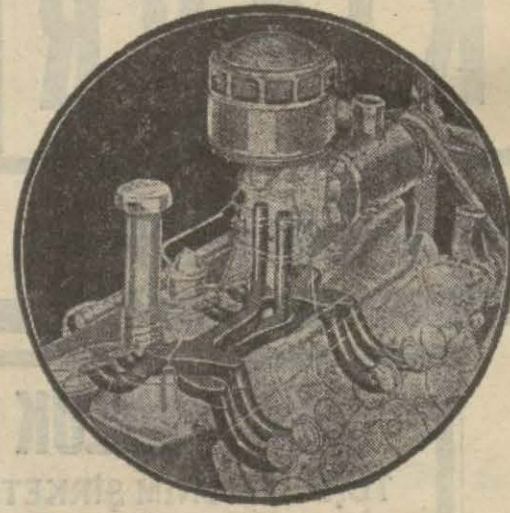
Modeli Yeni FORD Otomobilleri

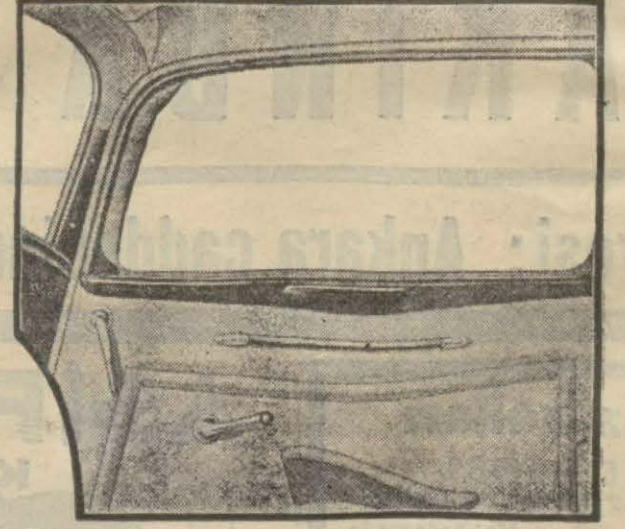
Yeni V-8 Ford De Luxe Fordor, fiatı T. L. 2350

Yekpare tamamen çelik karoseri

Yeni çift karbürötör ve çift mahlût tevzi boruları

Karoserinin esasına ilâve edilen yeni sistem havalandırma tertibatı, Etrafı görmeğe hail teşkil etmez.

Kırk senelik bir tecrübe ve emeğin eseri olan 1934 model yeni V-8 Ford otomobilleri, otomobilcilik san'atının bir şaheseri olarak piyasaya çıkmıştır. 1934 senesi Ford senesi olacaktır.

Haricî hatlar gayet güzeldir. Yeni radyatör ızgarasile çerçevesi, ve önden arkaya doğru uzanan aerodinamik hatlar otomobile fevkalâde bir gösteriş vermektedir. Arabanın içi gayet geniş ve lerahtır. Döşemeler çok güzeldir. Minderler yumuşak ve alçaktır. Ayaklarınızı rahat rahat istediğiniz gibi uzatabilirsiniz. Ön kapılarda kol dayayacak yerler vardır. Arka kompartimanda sigara küllükleri olduğu gibi, önde de sigaralık vardır. Karoserinin esas yapısına ilâve edilen havalandırma tertibatı basit olduğu gibi etrafı görmeğe de bir hail teşkil etmez. Kapıların altındaki deliklerden giren hava arabanın içine dağılır ve "hiç" cereyan yapmadan açılan cam aralıklarından dışarı çıkar. Bu tertibat sayesinde soğuk havalarda camlar buğulanmaz. Sıcak havalarda ön cam ve hava kapağı açılır.

Karoseri tamamen çelik ve yekparedir. Zamanla çürümez ve ses yapmaz. En şiddetli sademelerde bile parçalanıp içindekilere bir ziyan vermez. Camlar tamamen triplekştir.

V-8 tipindeki motor 80 beygir kuvvetinde olup gayet hassastır. İşleyişi fevkalâde düzgün ve yumuşaktır. Her sür'atte elinizin altında daıma ihtiyat kuvvet vardır. Yeni çift karbürötör ve mahlût borularile silindirlere benzın mahlûtu tevziatı daha muntazam bir hale konmuş ve bu sayede bir teneke benzınle 10 kilometre daha fazla yapmak imkânı elde edilmiştir. Alüminyum silindir kapakları ve pistonlar, motöre fevkalâde meziyetler vermektedir. Yeni karbürötörle soğuk havada motörü çalıştırmak çok kolaydır.

15-1 nisbetinde olan yeni direksiyon gayet hafif, ve yüksek sür'atlerde çok emniyetlidir. Kilometre saati ve benzın müşiri, direksiyonun önünde ve diğer kontrol aletleri de kolaylıkla kullanılabilecek yerlerde dir.

1934 modelinin her tipleri olduğu gibi, bunları siyah, maron, lâcivert ve açık gri gibi güzel renkler arasından seçebilirsiniz. Çamurluklar karoserile aynı renktedir. Bir Ford alırsanız paranzı mukabil ümidinizin fevkinde bir kıymet aldığınızın emin olabilirsiniz. Ucuz otomobiller içinde Ford otomobillerinin haiz oldukları bir çok evsah ancak pahalı otomobillerde bulabilirsiniz.

Bir Kart yazarak bizden katalog isteyiniz.

FORD MOTOR COMPANY EXPORTS INC. - ISTANBUL

İTİMADI MİLLÎ

TURK SIGORTA ANONIM ŞİRKETİ

Bankası: Adapazarı Türk Ticaret Bankası

Adapazarı Türk Ticaret Bankasının Merkez ve Şubelerinin bulunduğu mahallerle memleketin bellibaşlı Ticaret merkezlerinde

ACENTALARI VARDIR

Tel: İTİMAT İstanbul Galata İtimadı Millî Hamı Telefon: 41937

Kanzuk öksürük şurubu

(Siropektoral)

En muannit öksürükler, bronşit, nefes darlığı ve boğmacanın kat'i ilâcudur. Göğüsleri zayıf olanlar da vikaye edici tesiri şayanı dikkattir. Her eczanede bulunur.

(14285)

No. 2045

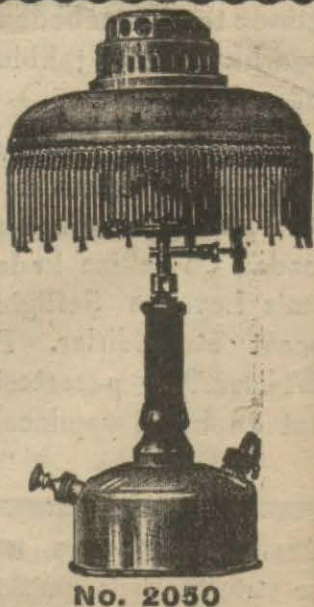
Sağlam, idareli ve ucuz lâmbalardır

Depomuzda her nevi gaz ile yanan Standard lâmbaları ve teferruatı bulunur. Umumi deposu ve toptan ve perakende satış mahalli: ROSENAL BİRADERLER Katirci oğlu Han No. 31 İstanbul.

Taşra siparişleri kabul olunur.

Sahibi: Necmeddin Sadık

Umumi neşriyat müdürü: Enis Tahsin

No. 2050

Akşam Matbaası